

Minister Finansów

Informacja o realizacji ustawy o grach i zakładach wzajemnych w 2004 roku

www.mf.gov.pl/gryizakladywzajemne

Warszawa 2005

SPIS TREŚCI

1. WSTĘP	3
1.1. STAN PRAWNY	3
1.2. LIMITY LOKALIZACYJNE	5
1.3. STOPIEŃ WYKORZYSTANIA LIMITÓW W PODZIALE NA RODZAJE OŚRODKÓW GIER	5
1.4. POSTĘPOWANIA ADMINISTRACYJNE W SPRAWIE WYDAWANIA ZEZWOLEŃ NA URZĄDZANIE I PROWADZENIE GIER I ZAKŁADÓW WZAJEMNYCH	6
1.4.1. INFORMACJA O UDZIELONYCH W 2004 ROKU ZEZWOLENIACH NA URZĄDZANIE I PROWADZENIE DZIAŁALNOŚCI W ZAKRESIE GIER LOSOWYCH, ZAKŁADÓW WZAJEMNYCH I GIER NA AUTOMATACH.....	6
1.4.2. INFORMACJA O UDZIELONYCH W 2004 ROKU ZEZWOLENIACH NA PRZEPROWADZENIE LOTERII PROMOCYJNYCH, LOTERII FANTOWYCH, LOTERII AUDIOTEKSOwych ORAZ GRY BINGO FANTOWE.....	6
1.4.3. INFORMACJA O DECYZJACH ODMOWNYCH MINISTRA FINANSÓW W SPRAWIE WYDANIA ZEZWOLENIA NA URZĄDZANIE I PROWADZENIE DZIAŁALNOŚCI W ZAKRESIE GIER I ZAKŁADÓW WZAJEMNYCH W 2004 ROKU	7
1.4.4. INFORMACJA O DECYZJACH MINISTRA FINANSÓW COFAJĄCYCH ZEZWOLENIE NA URZĄDZANIE I PROWADZENIE GIER I ZAKŁADÓW WZAJEMNYCH WYDANYCH W 2004 ROKU.....	7
1.4.5. INFORMACJA DOTYCZĄCA SPRAW TOCZĄCYCH SIĘ PRZED SĄDAMI ADMINISTRACYJNYMI.	8
1.4.6. INFORMACJA O UDZIELONYCH W 2004 ROKU PRZEZ DYREKTORÓW IZB SKARBOWYCH ZEZWOLENIACH NA URZĄDZANIE I PROWADZENIE DZIAŁALNOŚCI W ZAKRESIE GIER NA AUTOMATACH O NISKICH WYGRANYCH.....	8
2. ANALIZA EKONOMICZNA PODMIOTÓW RYNKU GIER I ZAKŁADÓW WZAJEMNYCH.....	10
2.1. WIELKOŚĆ ORAZ STRUKTURA PRZYCHODÓW	11
2.2. WYGRANE W GRACH I ZAKŁADACH WZAJEMNYCH.....	19
2.3. SYTUACJA FINANSOWO – EKONOMICZNA PODMIOTÓW RYNKU GIER I ZAKŁADÓW WZAJEMNYCH	20
2.3.1. SYTUACJA MAJĄTKOWA ORAZ ŹRÓDŁA FINANSOWANIA MAJĄTKU PODMIOTÓW	21
2.3.2. KAPITAŁY WŁASNE PODMIOTÓW	25
2.3.3. RENTOWNOŚĆ SPRZEDAŻY GIER I ZAKŁADÓW WZAJEMNYCH.....	26
3. PODATEK OD GIER, OPŁATY I DOPLATY W GRACH STANOWIĄCYCH MONOPOL PAŃSTWA.....	29
3.1. PODATEK OD GIER	29
3.2. WPLYWY Z OPŁAT ZA ZEZWOLENIA, EGZAMINY I ŚWIADECTWA ZAWODOWE W 2004 ROKU	34
3.3. DOPLATY DO STAWEK, CEN LOSÓW I INNYCH DOWODÓW UDZIAŁU W GRACH.....	35
4. NADZÓR I KONTROLA DZIAŁALNOŚCI OKREŚLONEJ USTAWĄ.....	35
5. REJESTRACJA, EGZAMINY, ŚWIADECTWA ZAWODOWE	45
5.1. REJESTRACJA AUTOMATÓW I URZĄDZEŃ DO GIER.....	45
5.2. EGZAMINY I ŚWIADECTWA ZAWODOWE	46

1. Wstęp

1.1. Stan prawny

Urządzanie i prowadzenie działalności w zakresie gier losowych, zakładów wzajemnych, gier na automatach i gier na automatach o niskich wygranych dozwolone jest wyłącznie na zasadach określonych w ustawie z 29 lipca 1992 roku *o grach i zakładach wzajemnych*¹, zwanej dalej „ustawą” oraz na podstawie przepisów wykonawczych do tej ustawy.

Ustawa zawiera katalog gier i zakładów wzajemnych. Minister Finansów został jednakże uprawniony do rozstrzygnięcia, czy gra lub zakład nie wymieniony w ustawowo określonym katalogu jest grą lub zakładem wzajemnym.

Ustawa określa formy organizacyjno-prawne podmiotów prowadzących gry i zakłady wzajemne, i tak:

- 1) prowadzenie działalności w zakresie gier liczbowych, loterii pieniężnych, wideoloterii i gry telebingo stanowi monopol państwa, wykonywany przez ministra właściwego do spraw Skarbu Państwa, który w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych, w tym celu tworzy jednoosobowe spółki Skarbu Państwa. Ww. Spółki, mimo stworzonych prawnych możliwości, nie rozpoczęły działalności w nowych segmentach rynku tj. w zakresie wideoloterii i gry telebingo, a w roku 2004 tak jak w latach poprzednich prowadzone były wyłącznie loterie pieniężne i gry liczbowe,
- 2) po wejściu w życie nowelizacji ustawy z dnia 10 kwietnia 2003r. tj. od dnia 15 czerwca 2003r. działalność w zakresie gier cylindrycznych, gier w karty, gier w kości, gry bingo pieniężne, zakładów wzajemnych, gier na automatach oraz gier na automatach o niskich wygranych może być prowadzona wyłącznie w formie spółki akcyjnej lub spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, mającej siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Akcjonariuszami (udziałowcami) spółek prowadzących ww. działalność mogą być osoby prawne lub spółki niemające osobowości prawnej, których siedziba znajduje się na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub Europejskiego Obszaru Gospodarczego,
- 3) loterie fantowe, gry bingo fantowe, loterie promocyjne i loterie audioteksowe mogą być urządzone przez osoby fizyczne, osoby prawne lub jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej na podstawie udzielonego zezwolenia. Dochód z loterii fantowej i gry bingo fantowe przeznaczony jest w całości na realizację określonych w zezwoleniu i regulaminie gry celów społecznie użytecznych, a w szczególności dobroczynnych.

Zgodnie z ustawą gry cylindryczne, gry w karty, gry w kości, gry na automatach oraz gry bingo pieniężne mogą być urządzone wyłącznie w ośrodkach gier w tym:

- gry cylindryczne, gry w karty i gry w kości – w kasynie gry,
- gry na automatach – w kasynie gry lub salonie gier na automatach,

¹ Dz. U. z 2004 roku, Nr 4, poz. 27, z późn. zm.

- gry bingo pieniężne – w salonie gry bingo pieniężne,
- gry na automatach o niskich wygranych – wyłącznie w punktach gier na automatach o niskich wygranych.

Działalność w zakresie gier i zakładów wzajemnych podlega ścisłej reglamentacji ze strony Państwa. Podstawowym instrumentem tej reglamentacji jest wydawanie zezwoleń na prowadzenie działalności w tym zakresie i zatwierdzanie regulaminów gier, jak również ustawowe określenie limitów lokalizacyjnych ośrodków gier – tj. kasyn gry, salonów gier na automatach i salonów gry bingo pieniężne.

Po uchwaleniu ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 roku *o zmianie ustawy o grach*..², wydane zostały niżej wymienione akty wykonawcze, tj. (wg stanu prawnego obowiązującego na dzień 31.12.2004 roku):

- 1) Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 3 czerwca 2003 roku *w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o grach i zakładach wzajemnych* (Dz. U. Nr 102, poz. 948, z późn. zm.);
- 2) Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 3 czerwca 2003 roku *w sprawie warunków urzędzania gier i zakładów wzajemnych* (Dz. U. Nr 102, poz. 946);
- 3) Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 28 sierpnia 2003 roku *w sprawie upoważnienia dyrektorów izb skarbowych do wykonywania niektórych czynności w zakresie gier i zakładów wzajemnych* (Dz. U. Nr 152, poz. 1486);
- 4) Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 3 czerwca 2003 roku *w sprawie sposobu ewidencjonowania napiwków w kasynach gry* (Dz. U. Nr 102, poz. 949);
- 5) Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 9 czerwca 2003 roku *w sprawie wzorów deklaracji podatkowych dla podatku od gier* (Dz. U. Nr 104, po. 967);
- 6) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 15 stycznia 2003 roku *w sprawie szczegółowych zasad dofinansowywania modernizacji, remontów i inwestycji obiektów sportowych oraz rozwijanie sportu wśród dzieci, młodzieży i osób niepełnosprawnych, tryb składania wniosków o dofinansowanie oraz przekazywanie środków na realizację zadań i ich rozliczanie* (Dz. U. Nr 5, poz. 48);
- 7) Rozporządzenie Ministra Kultury z dnia 18 lipca 2003 roku *w sprawie warunków promowania i wspierania zadań z zakresu kultury finansowanych lub dofinansowywanych ze środków pochodzących z dopłat do stawek w grach stanowiących monopol Państwa, tryb składania wniosków oraz przekazywania środków na realizację zadań i ich rozliczania* (Dz. U. Nr 130, poz. 1194);
- 8) Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 7 kwietnia 2004 roku *w sprawie wykonywania szczególnego nadzoru podatkowego* (Dz. U. Nr 65, poz. 598, z późn. zm.).

² Dz. U. z 2003 roku, Nr 84, poz. 774

1.2. Limity lokalizacyjne ³

Zasady ustalania limitów ośrodków gier lokalizowanych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, określają przepisy art. 29 i 30.

Zgodnie z art. 29 ust. 1 ustawy, **kasyna gry** mogą być lokalizowane w miejscowościach liczących do 250 tys. mieszkańców – jedno kasyno. Na każde kolejne rozpoczęte 250 tys. mieszkańców liczba dozwolonych kasyn zwiększa się o jedno kasyno.

Art. 29 ust. 2 stanowi natomiast, iż **salony gier na automatach i salony gry bingo pieniężne** mogą być lokalizowane w miejscowościach liczących do 100 tys. mieszkańców – jeden salon. Na każde kolejne rozpoczęte 100 tys. mieszkańców liczba dozwolonych salonów gier zwiększa się o jeden salon.

Ponadto zgodnie z brzmieniem art. 29 ust. 4, kasyna gry i salony gier na automatach mogą być lokalizowane na polskich pełnomorskich statkach pasażerskich i promach pasażerskich o polskiej przynależności.

Ustawa nie określa limitu zezwoleń na organizowanie loterii fantowych, loterii audiotekstowych i promocyjnych, gry bingo fantowe oraz zakładów wzajemnych.

Wprowadza natomiast pewne ograniczenia w zakresie lokalizowania punktów gier na automatach o niskich wygranych. W myśl art. 30 ustawy, punkty gry na automatach o niskich wygranych mogą być usytuowane w lokalach gastronomicznych, handlowych lub usługowych, oddalonych co najmniej 100 m od szkół, placówek oświatowo-wychowawczych, opiekuńczych oraz ośrodków kultury religijnego.

1.3. Stopień wykorzystania limitów w podziale na rodzaje ośrodków gier

↳ **kasyna gry**

Na koniec 2004 roku obowiązywało 27 zezwoleń na prowadzenie kasyn gry. W tym, w ramach limitu ustawowego określonego w art. 29 ust. 1 ustawy obowiązywało 25 zezwoleń, a 2 zezwolenia stanowiły kontynuację działalności, na którą zezwolenia wydane zostały na podstawie przepisu art. 31 ustawy w brzmieniu obowiązującym do 22 listopada 2000 roku.

↳ **salony gier na automatach**

Na koniec 2004 roku obowiązywało 170 zezwoleń na prowadzenie salonów gier na automatach. W tym, w ramach limitu ustawowego określonego w art. 29 ust. 2, wydanych zostało 160 zezwoleń. Na podstawie art. 31 ustawy (w brzmieniu tego przepisu obowiązującym do dnia 14 czerwca 2003 roku) wydanych zostało 10 zezwoleń.

³ na dzień 31 grudnia 2004 roku

↳ **salony gry bingo pieniężne**

Na koniec 2004 roku obowiązywały 4 zezwolenia na prowadzenie salonów gry bingo pieniężne. Szczegółowy opis wydanych i obowiązujących na koniec 2004 roku zezwoleń na prowadzenie ośrodków gier został zawarty w załączniku nr 1 do niniejszej Informacji.

1.4. Postępowania administracyjne w sprawie wydawania zezwoleń na urządzenie i prowadzenie gier i zakładów wzajemnych

1.4.1. Informacja o udzielonych w 2004 roku zezwoleniach na urządzenie i prowadzenie działalności w zakresie gier losowych, zakładów wzajemnych i gier na automatach

Przepisy ustawy określają ilość dozwolonych lokalizacji **kasyn gry** uzależniając ją od liczby mieszkańców w danej miejscowości. Na koniec 2004 roku obowiązywało 27 zezwoleń (udzielonych na podst. art. 29 i art. 31 ustawy), w tym w 2004 roku wydano 3 decyzje zezwalające na prowadzenie kasyn gry. Ponadto w trybie art. 36 ust. 3 i 4 ustawy przedłużono 4 zezwolenia.

Na koniec 2004 roku obowiązywało 170 zezwoleń na prowadzenie **salonów gier na automatach**, w tym 13 zezwoleń udzielono w 2004 roku, a 5 zezwoleń przedłużono w trybie art. 36 ust 3 i 4 ustawy.

W 2004 roku wydano 2 decyzje zezwalające na prowadzenie salonu gry bingo pieniężne. Na koniec 2004 roku obowiązywały 4 zezwolenia na prowadzenie **salonów gry bingo pieniężne**.

W 2004 roku na podstawie 28 zezwoleń prowadzono działalność w 1080 **punktach przyjmowania zakładów bukmacherskich** (z tego w 2004 roku wydano 7 zezwoleń na prowadzenie 161 punktów). Natomiast działalność w zakresie totalizatorów prowadzona była na podstawie 3 zezwoleń w 680 **punktach przyjmowania totalizatorów**.

Szczegółowe dane dotyczące rynku gier w rozbiciu na poszczególne ośrodki gier przedstawia wspomniany wyżej załącznik nr 1.

1.4.2. Informacja o udzielonych w 2004 roku zezwoleniach na przeprowadzenie loterii promocyjnych, loterii fantowych, loterii audiotekstowych oraz gry bingo fantowe

- a) Na podstawie ustawy o grach i zakładach wzajemnych Minister Finansów wydał:
- 330 decyzji zezwalających na urządzenie loterii promocyjnych,

- 42 decyzje zezwalające na urządzenie loterii audioteksowych.

W 2004 roku Minister Finansów nie wydał żadnej decyzji zezwalającej na urządzenie loterii fantowej i gry bingo fantowe.

b) Na podstawie § 2 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 sierpnia 2003 roku *w sprawie upoważnienia dyrektorów izb skarbowych do wykonywania niektórych czynności w zakresie gier i zakładów wzajemnych* ⁴ dyrektorzy izb skarbowych wydali:

- 105 decyzji zezwalających na urządzenie loterii promocyjnych,
- 1 decyzję zezwalającą na urządzenie loterii fantowej.

Izby skarbowe nie wydały żadnego zezwolenia na urządzenie gry bingo fantowe.

1.4.3. Informacja o decyzjach odmownych Ministra Finansów w sprawie wydania zezwolenia na urządzenie i prowadzenie działalności w zakresie gier i zakładów wzajemnych w 2004 roku

W myśl art. 24 ust. 2 ustawy, jeżeli o jedno zezwolenie na urządzenie i prowadzenie działalności w zakresie gier i zakładów wzajemnych ubiega się więcej niż jeden podmiot spełniający określone w ustawie warunki, minister właściwy do spraw finansów publicznych ogłasza i przeprowadza przetarg. Szczegółowe warunki przeprowadzenia przetargu dla podmiotów ubiegających się o zezwolenie na urządzenie i prowadzenie działalności objętej ustawą określone zostały w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 3 czerwca 2003 roku *w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o grach i zakładach wzajemnych* ⁵;

Minister Finansów w wydał:

- 14 decyzji odmownych w sprawie udzielenia zezwolenia na prowadzenie salonu gier na automatach (wszystkie wydane po uprzednim przeprowadzeniu przetargów organizowanych na podstawie art. 24 ust. 2 ustawy);
- 3 decyzje odmowne na prowadzenie kasyna gry wydane po uprzednim przeprowadzeniu przetargów.

1.4.4. Informacja o decyzjach Ministra Finansów cofających zezwolenie na urządzenie i prowadzenie gier i zakładów wzajemnych wydanych w 2004 roku

Minister Finansów w 2004 roku wydał 1 decyzję cofającą zezwolenie na urządzenie gier na automatach.

⁴ Dz. U. z 2003 roku, Nr 152, poz. 1486

⁵ Dz. U. Nr 102, poz. 948 ze zm.

1.4.5. Informacja dotycząca spraw toczących się przed sądami administracyjnymi.

Tabela 1 Sprawy toczące się przed Sądami Administracyjnymi (stan na koniec 2004 roku)

Skargi nierozpatrzone przez sąd	8
Skargi złożone do WSA za pośrednictwem MF	12
Wydane orzeczenia , w tym:	58
- oddalające skargi	48
- odrzucające skargi	3
- uchylające zaskarżone decyzje	6
- umarzające postępowanie	1

W 2004 roku Sądy Administracyjne w Warszawie rozpatrzyły 58 spraw. Zdecydowana większość to orzeczenia oddalające skargi na decyzje Ministra Finansów.

1.4.6. Informacja o udzielonych w 2004 roku przez Dyrektorów Izb Skarbowych zezwoleniach na urządzenie i prowadzenie działalności w zakresie gier na automatach o niskich wygranych.

Przepisy znowelizowanej w 2003 roku ustawy z dniem 15 czerwca 2003 roku wprowadziły do katalogu gier m.in. gry na automatach o niskich wygranych. Zgodnie z przepisami tej ustawy zezwolenia na urządzenie i prowadzenie działalności w zakresie gier na automatach o niskich wygranych udziela dyrektor izby skarbowej, na której obszarze działania są urządzone i prowadzone takie gry. Gry na automatach o niskich wygranych mogą być urządzone w lokalach gastronomicznych, handlowych i usługowych. Jednocześnie ustawa ograniczyła dopuszczalną liczbę tych automatów w jednym punkcie gier na automatach o niskich wygranych do trzech oraz zakazała ich lokalizowania w odległości mniejszej niż 100 m od szkół, placówek oświatowo-wychowawczych, opiekuńczych oraz ośrodków kultu religijnego.

Ogółem w 2004 roku izby skarbowe rozpatrzyły łącznie 236 wniosków o udzielenie zezwolenia na ww. działalność. Z ww. liczby złożonych wniosków do dnia 31 grudnia 2004 roku dyrektorzy izb skarbowych wydali 109 zezwoleń na prowadzenie działalności w zakresie gier na automatach o niskich wygranych.

Tabela 2 Liczba wniosków oraz wydanych zezwoleń na urządzenie gier na automatach o niskich wygranych w podziale na województwa w 2004 roku

lp.	Izba skarbowa w:	liczba rozpatrywanych wniosków	Liczba wydanych zezwoleń
1.	Białymstoku	7	3
2.	Bydgoszczy	9	7
3.	Gdańsku	13	7
4.	Katowicach	18	13

5.	Kielcach	7	4
6.	Krakowie	21	12
7.	Lublinie	9	6
8.	Łodzi	15	6
9.	Olsztynie	22	5
10.	Opolu	13	5
11.	Poznaniu	17	9
12.	Rzeszowie	21	6
13.	Szczecinie	14	6
14.	Warszawie	24	9
15.	we Wrocławiu	13	9
16.	Zielonej Górze	13	2
	R A Z E M	236	109

Źródło: informacje izb skarbowych

Należy w tym miejscu dodać, że rozpoczęcie działalności w zakresie gier na automatach o niskich wygranych nie jest możliwe bezpośrednio po wydaniu decyzji zezwalającej, ze względu na konieczność dopełnienia przez podmiot innych dodatkowych wymogów formalno-prawnych związanych z dopuszczeniem automatów o niskich wygranych do eksploatacji.

Zgodnie z obowiązującym prawem w tym zakresie, warunkiem dopuszczenia automatu lub urządzenia do gier do eksploatacji i użytkowania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest rejestracja takiego automatu lub urządzenia do gier na podstawie badania przeprowadzonego przez jednostkę badającą upoważnioną przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych.

Po przeprowadzeniu badań przez jednostkę badającą i uzyskaniu pozytywnej opinii, podmiot składa wnioski o rejestrację automatu lub urządzenia do gier, na którym minister właściwy do spraw finansów publicznych dokonuje jego poświadczenia poprzez nadanie numeru rejestracji automatu lub urządzenia do gier. Po przeprowadzeniu badań, jednostka badająca zakłada plomby zabezpieczające przed ingerencją z zewnątrz.

Dopiero uzyskanie poświadczenia rejestracji uprawnia określony podmiot do wprowadzenia do eksploatacji i użytkowania automatu lub urządzenia do gier.

Niezależnie od powyższego, po dokonaniu rejestracji automatu do gier o niskich wygranych, obowiązkiem podmiotu jest zgłoszenie automatów o niskich wygranych do właściwego miejscowo urzędu celnego, celem urzędowego sprawdzenia zarówno automatów jak i punktów gier na automatach o niskich wygranych przez szczególnie nadzór podatkowy.

Z uwagi na powyższe, realny termin rozpoczęcia działalności, objętej wydanym zezwoleniem na urządzenie i prowadzenie działalności w zakresie gier na automatach, obejmuje okres od 3 do 11 miesięcy.

O ile faktyczna działalność w zakresie gier na automatach o niskich wygranych została rozpoczęta w IV kwartale 2003 roku zaledwie przez 4 podmioty na terenie 4 województw, to w 2004 roku działalność w ww. zakresie prowadzona była już przez 23 podmioty na terenie 16 województw.

2. Analiza ekonomiczna podmiotów rynku gier i zakładów wzajemnych

Na rynku gier i zakładów wzajemnych w 2004 roku, w oparciu o uzyskane zezwolenia, działalność prowadziły 42 podmioty, w tym:

- 2 podmioty – w zakresie gier objętych monopolem Państwa tj. gier liczbowych i loterii pieniężnych;
- 4 podmioty prowadziły działalność jednocześnie w oparciu o udzielone zezwolenia przez Ministra Finansów i Dyrektorów Izby Skarbowych;
- 17 podmiotów prowadziło działalność wyłącznie w oparciu o udzielone zezwolenia przez Ministra Finansów;
- 19 podmiotów prowadziło działalność wyłącznie w oparciu o udzielone zezwolenia przez Dyrektorów Izby Skarbowych.

Podmioty prowadzące w 2004 roku działalność na podstawie ustawy o grach i zakładach wzajemnych w podziale na poszczególne rodzaje gier:

↵ **gry objęte monopolem Państwa**

- gry liczbowe – Totalizator Sportowy Sp. z o.o.;
- loterie pieniężne – Polski Monopol Loteryjny Sp. z o.o. oraz Totalizator Sportowy Sp. z o.o.;

↵ **gry prowadzone w kasynach** – 5 podmiotów w 25 kasynach gry - Casino Centrum Sp. z o.o., Casinos Poland Sp. z o.o., Casino Polonia Wrocław Sp. z o.o., Orbis Casino Sp. z o.o., Zjednoczone Przedsiębiorstwa Rozrywkowe S.A.;

↵ **gry prowadzone w salonach gier na automatach** – 11 podmiotów w 167 salonach gier na automatach – Zjednoczone Przedsiębiorstwa Rozrywkowe S.A., PRU Filmotechnika Sp. z o.o., Estrada Polska Sp. z o.o., Orbis Casino Sp. z o.o., Bingo Centrum Sp. z o.o., Golden Play Sp. z o.o., Grand Sp. z o.o., Finkorp Sp. z o.o., Fortuna Sp. z o.o., Casino Polonia Wrocław Sp. z o.o., Club Fair Play Sp. z o.o.;

↵ **gry prowadzone w salonach gry bingo pieniężne** – 2 podmioty w 3 salonach gry bingo pieniężne - Biss International Sp. z o.o., Totolotek Toto-Mix S.A.;

↵ **zakłady wzajemne** – 7 podmiotów w 1 413 punktach zakładów wzajemnych - Betako Sp. z o.o., Bukmacher Sp. z o.o., Profesjonal Sp. z o.o., Star Typ Sport Sp. z o.o., Totolotek Toto-Mix S.A., Służewiec Torów Wyścigów Konnych Sp. z o.o., Milenium Sp. z o.o.;

↵ **gry na automatach o niskich wygranych** – 23 podmioty w 4 884 punktach gry na automatach o niskich wygranych - Aplauz Sp. z o.o., Bersin Sp. z o.o., Betako Sp. z o.o., Eurogame Sp. z o.o., Europlay Sp. z o.o., Fortuna Sp. z o.o., Gametek Sp. z o.o., Golden Gate Sp. z o.o.,

Golden Play Sp. z o.o., Grand Sp. z o.o., Grupa F.P. Sp. z o.o., Interplay S.A., Joy-Pol Sp. z o.o., Matrix Sp. z o.o., MultiPlay Sp. z o.o., Multitech Sp. z o.o., Nowopol Sp. z o.o., Playpol Bis Sp. z o.o., PMG Play Sp. z o.o., Slot Sp. z o.o., Syriusz Sp. z o.o., Toro Sp. z o.o., Victoria Serwis Sp. z o.o.

2.1. Wielkość oraz struktura przychodów

Tabela 3 Przychody i dynamika przychodów z gier i zakładów wzajemnych w latach 2002-2004 (w tys. zł)

Wyszczególnienie	Przychody			Dynamika przychodów (rok poprzedni = 100)	
	2002	2003	2004	2003	2004
Gry liczbowe	2 223 352	2 281 433	2 389 734	102,6	104,7
Kasyna gry	857 234	885 206	953 904	103,3	107,8
Salony gier na automatach	610 072	639 323	772 658	104,8	120,9
Zakłady wzajemne	453 146	529 945	641 849	116,9	121,1
Loterie pieniężne	120 872	141 790	115 328	117,3	81,3
Salony gry bingo pieniężne	24 188	18 999	14 662	78,6	77,2
Punkty gier na automatach o niskich wygranych ⁶	-	-	347 310	-	-
Razem gry i zakłady wzajemne	4 288 864	4 496 696	5 235 445	104,8	116,4

Źródło: dane Departamentu Gier Losowych i Zakładów Wzajemnych na podstawie: sprawozdania SGL-1 oraz rocznej Informacji z działalności podmiotu w punktach gier na automatach o niskich wygranych

W 2004 roku podmioty funkcjonujące na rynku gier i zakładów wzajemnych osiągnęły łączne przychody w wysokości 5,2 mld zł, tj. o 16,4% więcej niż w 2003 roku. Wzrost przychodów o 16,4% wynika przede wszystkim z faktu, iż od roku 2004 wystąpiło wysokie tempo rozwoju nowego segmentu rynku tj. w zakresie gier na automatach o niskich wygranych. Ponadto wysoki wzrost przychodów ponad 20% wykazały także segmenty rynku w zakresie gier na automatach oraz w zakładach wzajemnych.

Przychody i dynamika przychodów w poszczególnych segmentach rynku gier i zakładów wzajemnych w 2004 roku były zróżnicowane gdyż: w dwóch segmentach rynku przychody w 2004 roku były niższe niż w roku 2003 - tj. w salonach bingo pieniężne o 22,8%, a w loteriach pieniężnych o 18,7%.

Przychody w pozostałych segmentach rynku, w 2004 roku w relacji do roku 2003, zwiększyły się. Największy wzrost przychodów w 2004 roku w stosunku do przychodów z roku poprzedniego odnotowano w zakładach wzajemnych i w salonach gier na automatach, odpowiednio o 21,1% i 20,9%.

⁶ Dane liczbowe o przychodach w punktach gier na automatach o niskich wygranych gromadzone są od 2004r. Przychody ze sprzedaży z gier na automatach o niskich wygranych stanowią wartość kwot wrzuconych do automatów, uzyskanych z wymiany żetonów do gry oraz zakredytowanych w pamięci eksploatowanych automatów w okresie sprawozdawczym

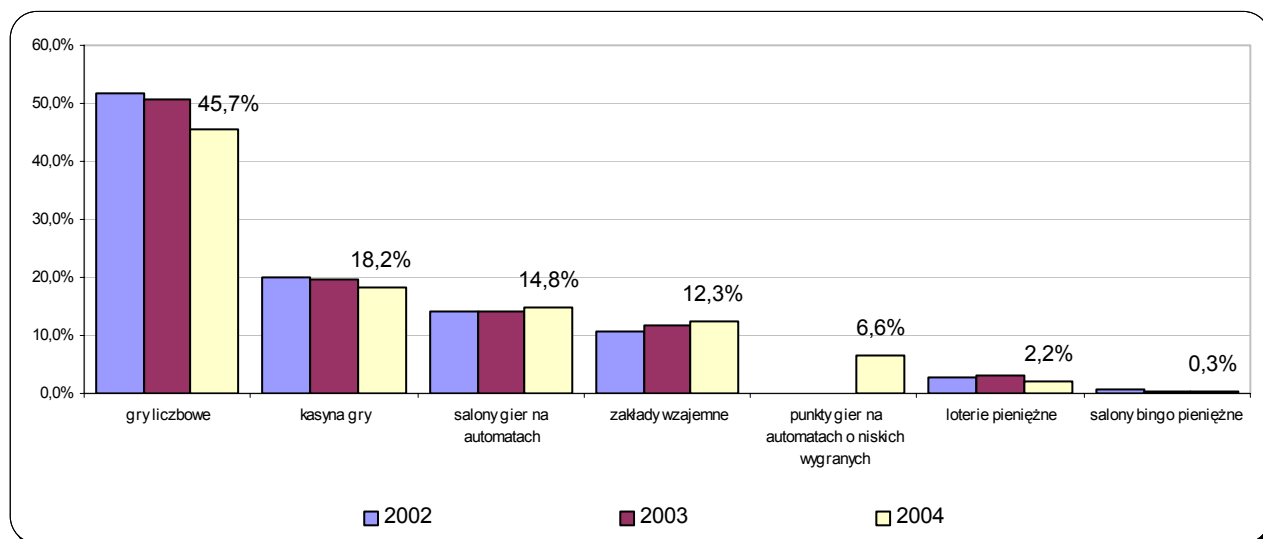
Tabela 4 Struktura przychodów z gier i zakładów wzajemnych w latach 2002-2004 (w %)

Rodzaj gry	2002	2003	2004
Gry liczbowe	51,84	50,74	45,65
Kasyna gry	19,99	19,69	18,22
Salony gier na automatach	14,22	14,22	14,76
Zakłady wzajemne	10,57	11,78	12,26
Loterie pieniężne	2,82	3,15	2,20
Salony gry bingo pieniężne	0,56	0,42	0,28
Punkty gier na automatach o niskich wygranych	-	-	6,63

Zmiany w strukturze przychodów w roku 2004 w porównaniu do lat poprzednich wynikają przede wszystkim z faktu rozwoju nowego segmentu rynku gier – tj. gier na automatach o niskich wygranych. Wejście na rynek gier na automatach o niskich wygranych nie spowodowało istotnych zmian w strukturze przychodów rynku gier i zakładów wzajemnych. Największy udział nadal mają przychody z gier liczbowych. Mniejszy udział w przychodach z rynku generują takie segmenty jak: kasyna gry, salony gier na automatach, zakłady wzajemne oraz punkty gier na automatach o niskich wygranych (odpowiednio: 18,22%, 14,76%, 12,26 i 6,63%).

W skali całego rynku niewielkie przychody generowane są przez podmioty zarządzające loterie pieniężne (2,20%), a przychody z gry bingo pieniężne mają znaczenie marginalne (0,28%).

Wykres 1. Zmiana struktury przychodów z gier i zakładów wzajemnych w latach 2002-2004

Gry liczbowe

W 2004 roku w porównaniu do roku 2003 wystąpił wyższy wzrost przychodów z gier liczbowych niż w roku poprzednim. Przychody te w 2004r. w porównaniu do roku 2003 zwiększyły się o 4,7% wobec

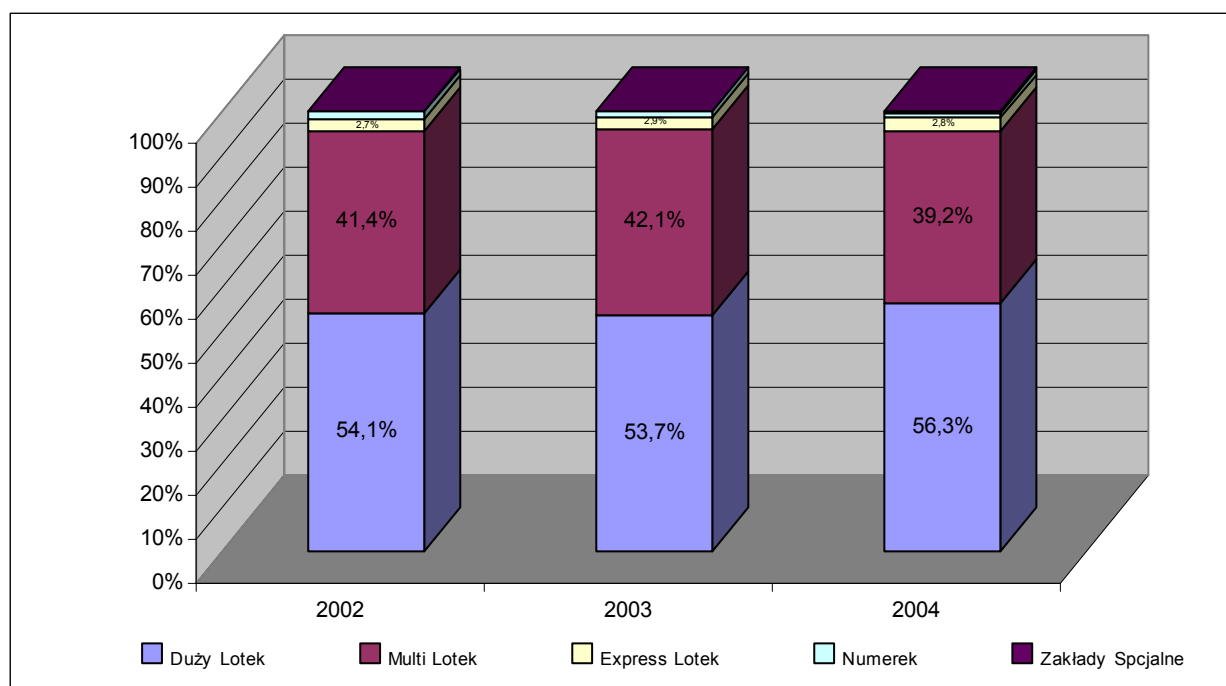
wzrostu o 2,6% w roku 2003 w stosunku do 2002r. Dominująca pozycja gier liczbowych w strukturze przychodów z rynku gier i zakładów wzajemnych utrzymała się.

Tabela 5 Przychody z gier liczbowych organizowanych przez Totalizator Sportowy Sp. z o.o. w latach 2002-2004 (w tys. zł)

Nazwa gry	2002	2003	2004
Duży Lotek	1 202 617	1 226 295	1 344 814
Multi Lotek	919 376	960 300	935 486
Express Lotek	60 658	65 326	67 953
Numerek	32 628	27 301	31 436
Zakłady Specjalne	8 074	2 211	10 045
R A Z E M	2 223 353	2 281 433	2 389 734

Źródło: dane Departamentu Gier Losowych i Zakładów Wzajemnych na podstawie sprawozdania SGL-1

Wykres 2. Zmiana struktury przychodów z gier liczbowych organizowanych przez Totalizator Sportowy Sp. z o.o. w latach 2002-2004

W 2004 roku, tak jak w latach poprzednich, w strukturze przychodów gier liczbowych największy udział stanowi „Duży Lotek” i „Multi Lotek” Pozostałe gry stanowią kilkuprocentową wartość w strukturze przychodów gier liczbowych. Duży Lotek jest grą z długotrwałą tradycją, organizowany jest już od 1957 roku. Multi Lotek pomimo tego, że został wprowadzony dopiero w roku 1996 cieszy się również bardzo dużą popularnością.

☞ Kasyna gry

W 2004 roku w porównaniu do roku 2003 wystąpił wyższy wzrost przychodów z gier urządzanych w kasynach niż w roku poprzednim. Przychody te w 2004r. w porównaniu do roku 2003 zwiększyły się o 7,8% wobec wzrostu o 3,3% w roku 2003 w stosunku do 2002 roku.

Liczba kasyn, w których prowadzona była działalność:

- w 2002 roku – **28**,
- w 2003 roku – **25**,
- w 2004 roku – **25**.

Przychody w przeliczeniu na jedno kasyno:

- w 2002 roku – **30 616 tys. zł** (wzrost o 16,9% w stosunku do roku ubiegłego),
- w 2003 roku – **35 408 tys. zł** (wzrost o 15,5% w stosunku do roku ubiegłego),
- w 2004 roku – **38.156 tys. zł** (wzrost o 7,8% w stosunku do roku ubiegłego).

Przychody w przeliczeniu na jeden ośrodek gier tak jak w całym segmencie w 2004 roku w porównaniu do roku 2003 wzrosły o 7,8%.

W kasynach gry dozwolone jest urządzenie gier cylindrycznych, gier w karty, gier w kości i gier na automatach.

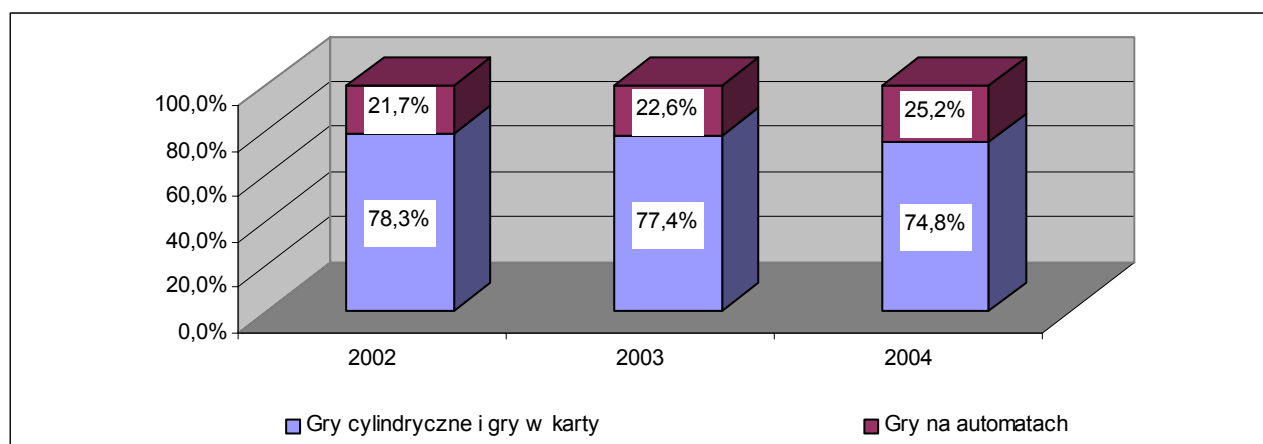
W strukturze przychodów z kasyn gry największy udział mają przychody z gier w karty i gier cylindrycznych. Na przestrzeni ostatnich trzech lat zaobserwować można, iż dynamika przychodów z gier na automatach urządzanych w kasynie jest znacznie wyższa niż z gier cylindrycznych i z gier w karty.

Tabela 6 Przychody i dynamika przychodów salonów gier urządzanych kasynach gry w latach 2002-2004

Rodzaj gry	Przychody (w tys. zł)			Dynamika przychodów (rok poprzedni = 100)		
	2002	2003	2004	2002	2003	2004
Gry cylindryczne i gry w karty	671 598	685 135	713 355	101,5	102,0	104,1
Gry na automatach	185 636	200 071	240 549	123,5	107,8	120,2
Razem	857 234	885 206	953 904	105,6	103,3	107,8

Źródło: dane Departamentu Gier Losowych i Zakładów Wzajemnych na podstawie sprawozdania SGL-1

Wykres 3. Zmiana struktury przychodów z gier urządzanych w kasynach gry w latach 2002-2004

Salony gier na automatach

Tabela 7 Przychody i dynamika przychodów salonów gier na automatach w latach 2002-2004

Przychody (w tys. zł)			dynamika przychodów (rok poprzedni = 100)		
2002	2003	2004	2002	2003	2004
610 072	639 323	772 658	98,5	104,8	120,9

Źródło: dane Departamentu Gier Losowych i Zakładów Wzajemnych na podstawie sprawozdania SGL-1

W 2004 roku w porównaniu do roku 2003 wystąpił wyższy wzrost przychodów w salonach gier na automatach niż w roku poprzednim. Przychody te w 2004r. w porównaniu do roku 2003 zwiększyły się o 20,9% wobec wzrostu o 4,8% w roku 2003 w stosunku do 2002 roku. Znaczny wzrost ww. przychodów wynika ze wzrostu liczby funkcjonujących ośrodków gier, a tym samym liczby automatów.

Liczba ośrodków gier, w których była prowadzona działalność w:

- 2002 roku – **151**,
- 2003 roku – **156**,
- 2004 roku – **167**.

Przychody w przeliczeniu na jeden ośrodek gier w:

- 2002 roku – **4 040 tys. zł** (spadek o 0,2% w stosunku do roku ubiegłego),
- 2003 roku – **4 098 tys. zł** (wzrost o 1,4% w stosunku do roku ubiegłego),
- 2004 roku – **4.627 tys. zł** (wzrost o 12,9% w stosunku do roku ubiegłego).

Przychody w przeliczeniu na jeden ośrodek gier w 2004 roku wzrosły o 12,9% przy wzroście liczby salonów o 7,1% tj. z 156 w 2003 do 167 w 2004 roku. Przychody ogółem w tym segmencie rynku na przestrzeni lat 2002-2004 odpowiednio wzrosły z 610,1 mln zł do 772,7 mln zł. Przychody w przeliczeniu na jeden ośrodek gier na przestrzeni lat 2002-2004 odpowiednio wzrosły z 4 040 tys. zł do 4.627 tys. zł.

☞ Zakłady wzajemne

Tabela 8 Przychody z zakładów wzajemnych w latach 2002 - 2004

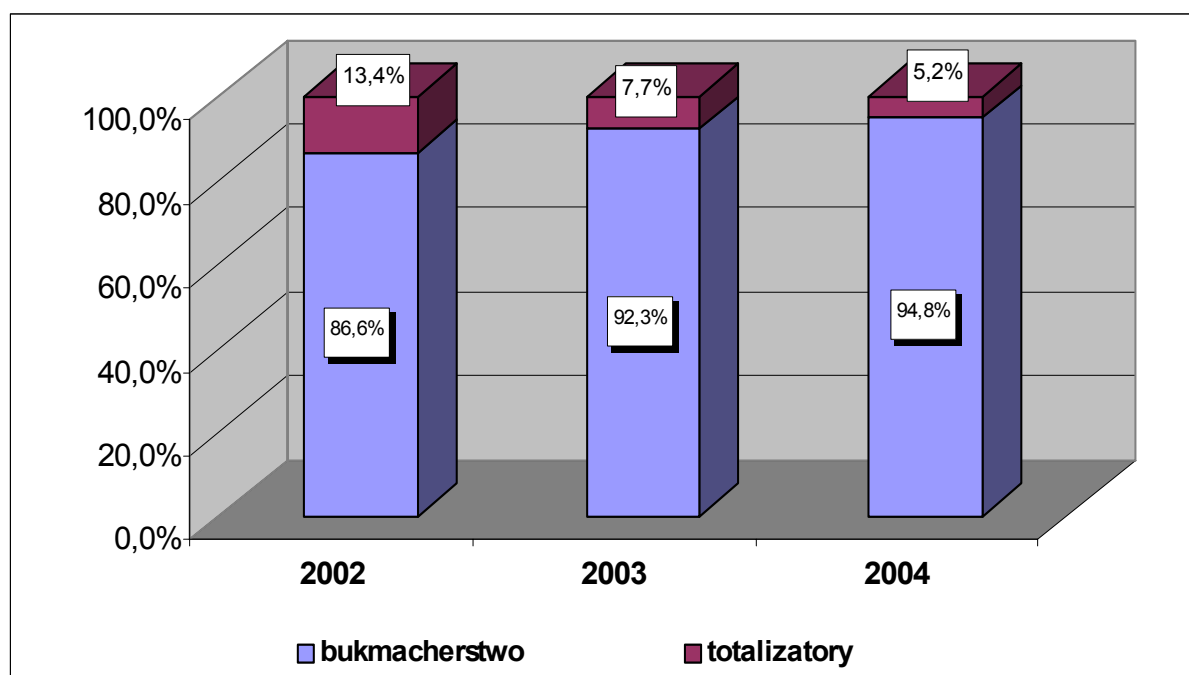
(w tys. zł)

Rodzaje zakładów wzajemnych	2002	2003	2004	Dynamika przychodów (rok poprzedni = 100)		
				2002	2003	2004
Totalizatory	60 601	40 761	33 592	85,1	67,3	82,4
Bukmacherstwo	392 545	489 184	608 257	151,2	124,6	124,3
Razem	453 146	529 945	641 849	137,0	116,9	121,1

Źródło: dane Departamentu Gier Losowych i Zakładów Wzajemnych na podstawie sprawozdania SGL-1

Rok 2004 był kolejnym rokiem wzrostu przychodów ze sprzedaży zakładów wzajemnych, co świadczy o intensywnym rozwoju tego rynku. W 2004 roku dynamika sprzedaży zakładów wzajemnych, w porównaniu z innymi segmentami rynku, utrzymywała się na wysokim poziomie. Przychody w 2004 roku w porównaniu do roku poprzedniego zwiększyły się o 21,1%. Dominująca część przychodów z zakładów wzajemnych generowana jest przez podmioty posiadające zezwolenie na urządzenie zakładów bukmacherskich. Na przestrzeni ostatnich trzech lat zaobserwować można, iż w strukturze przychodów zakładów wzajemnych, podczas gdy zakłady totalizatora wykazują tendencje spadkowe.

Wykres 4. Zmiana struktury przychodów ze sprzedaży zakładów wzajemnych w latach 2002 – 2004

Zgodnie z ustawą, zakłady wzajemne dzielą się na:

- **totalizatory**, tj. zakłady o wygrane pieniężne polegające na odgadywaniu wyników sportowego współzawodnictwa ludzi lub zwierząt, w których uczestnicy wplacają stawki, a wysokość wygranej zależy od łącznej kwoty wplaconych stawek,

Tabela 9 Struktura przychodów z totalizatorów w latach 2002-2004 (w %)

Rodzaje totalizatorów	2002	2003	2004
Odgadywanie wyników współzawodnictwa zwierząt	50,1	69,7	74,2
Odgadywanie wyników współzawodnictwa ludzi	49,9	30,3	25,8

Źródło: dane Departamentu Gier Losowych i Zakładów Wzajemnych na podstawie sprawozdania SGL-1

W strukturze przychodów z totalizatorów przychody z zakładów polegających na odgadywaniu wyników sportowego współzawodnictwa zwierząt od 2002 roku wykazują tendencję zwyżkową. Na przestrzeni ostatnich 3 lat udział ten zwiększył się z 50,1% w 2002 roku do 74,2% w roku 2004. Spada natomiast udział zakładów polegający na odgadywaniu wyników sportowego współzawodnictwa ludzi.

- **bukmacherstwo**, tj. zakłady o wygrane pieniężne polegające na odgadywaniu zaistnienia różnych zdarzeń, w których uczestnicy wpłacają stawki, a wysokość wygranych zależy od umówionego, pomiędzy przyjmującym zakład a wpłacającym stawkę, stosunku wpłaty do wygranej.

Tabela 10 Struktura przychodów z zakładów bukmacherskich w latach 2002-2004 (w %)

Rodzaje zakładów bukmacherskich	2002	2003	2004
Odgadywanie wyników współzawodnictwa zwierząt	–	–	–
Odgadywanie wyników współzawodnictwa ludzi	100	100	100

Źródło: dane Departamentu Gier Losowych i Zakładów Wzajemnych na podstawie sprawozdania SGL-1

Od 2002r. zakłady bukmacherskie zawierane są wyłącznie na odgadywanie wyników sportowego współzawodnictwa ludzi.

☞ Loterie pieniężne

Tabela 11 Przychody z loterii pieniężnych urządzanych przez Totalizator Sportowy Sp. z o.o. oraz PML Sp. z o.o. na terenie kraju w latach 2002-2004 (w tys. zł)

Nazwa podmiotu	Przychody			dynamika przychodów (rok poprzedni = 100)	
	2002	2003	2004	2003	2004
Totalizator Sportowy Sp. z o.o.	117 577	139 156	110 222	118,3	79,2
PML Sp. z o.o.	3 295	2 634	5 106	79,9	193,8
R A Z E M	120 872	141 790	115 328	117,3	81,3

Źródło: dane Departamentu Gier Losowych i Zakładów Wzajemnych na podstawie sprawozdania SGL-1

Po dwuletnim okresie spadku przychodów w tym segmencie rynku tj. w latach 2001-2002, w roku 2003 sprzedaż loterii pieniężnych znacznie wzrosła, a w 2004 roku ponownie spadła. Przychody z loterii pieniężnych w 2004 roku spadły o 18,7% w porównaniu do 2003 roku.

W 2004 roku w stosunku do roku ubiegłego nastąpiła sytuacja odwrotna, przychody ze sprzedaży z loterii pieniężnych urządzanych przez Totalizator Sportowy Sp. z o.o. spadły o 20,8%, a w Polskim Monopolu Loteryjnym Sp. z o.o. wzrosły o 93,8%.

Na poziom sprzedaży loterii pieniężnych wpływa szereg czynników, do których można zaliczyć m.in.

- liczbę urządzanych loterii, jak i ich atrakcyjność. W zakresie liczby urządzanych loterii ważnym elementem jest termin zakończenia sprzedaży loterii prowadzonych dotychczas i jednocześnie liczba jak i termin wprowadzenia do sprzedaży nowych loterii w danym okresie obrotowym,
- cenę jednostkową losu,
- dopłaty wprowadzone z dniem 15.06.2003r. nowelizacją ustawy z dnia 10 kwietnia 2003r. o grach ..., wprowadzenie przedmiotowych dopłat mogło mieć wpływ na spadek przychodów w roku 2004,
- popyt,
- sposób dystrybucji losów, itp.

Tabela 12 Liczba loterii pieniężnych prowadzonych w latach 2002-2004 przez Totalizator Sportowy Sp. z o.o. i PML Sp. z o.o.

Nazwa podmiotu	2002	2003	2004
Totalizator Sportowy Sp. z o.o.	21	21	24
PML Sp. z o.o.	7	9	10
R A Z E M	28	30	34

Źródło: dane Departamentu Gier Losowych i Zakładów Wzajemnych na podstawie sprawozdania SGL-I

Tabela 13 Średnioroczny przychód z jednej loterii pieniężnej (w tys. zł)

Nazwa podmiotu	2002	2003	2004
Totalizator Sportowy Sp. z o.o.	5 598,9	6 626,5	4 592,6
PML Sp. z o.o.	470,7	292,7	510,6

Źródło: dane Departamentu Gier Losowych i Zakładów Wzajemnych na podstawie sprawozdania SGL-I

Mimo spadku poziomu sprzedaży loterii pieniężnych organizowanych przez TS Sp. z o.o., podmiot ten organizuje dwukrotnie więcej loterii pieniężnych niż Polski Monopol Loteryjny Sp. z o.o.

Duży potencjał finansowy i rozbudowana sieć sprzedaży spowodowały, iż Totalizator Sportowy zdominował ten segment rynku. Od momentu rozpoczęcia przez TS Sp. z o.o. działalności gospodarczej w segmencie rynku loterii pieniężnych tj. od 1999r., udział przychodów PML Sp. z o.o. w tym segmencie jest niewielki, i w okresie ostatnich trzech lat wynosił odpowiednio w roku 2002 - 2,7%, 2003 - 1,9%, 2004 - 4,4%.

☞ salony gry bingo pieniężne

Tabela 14 Przychody i dynamika przychodów salonów gry bingo pieniężne w latach 2002-2004

Przychody (w tys. zł)			Dynamika przychodów (rok poprzedni = 100)		
2002	2003	2004	2002	2003	2004
24 188	18 999	14 662	83,2	78,6	77,2

Źródło: dane Departamentu Gier Losowych i Zakładów Wzajemnych na podstawie sprawozdania SGL-I

Rok 2004 był kolejnym rokiem spadku przychodów ze sprzedaży gry bingo pieniężne. Spadek przychodów z 2002 roku był zbliżony do spadku z roku 2001 i wyniósł 16,8%, w 2003r. spadek przychodów wyniósł 21,4%, a w 2004r. spadek przychodów wyniósł 22,8%.

Podmioty gospodarcze nie są zainteresowane rozwojem tego segmentu rynku, o czym świadczy liczba funkcjonujących ośrodków gier na przestrzeni ostatnich lat. Na przestrzeni ostatnich trzech lat ww. działalność prowadzona była zaledwie w 3 ośrodkach gier.

2.2. Wygrane w grach i zakładach wzajemnych

Zgodnie z art. 10 ust. 2 ustawy ogólna wartość wygranej w grze liczbowej, totalizatorze i grze bingo pieniężne nie może być niższa niż 50% kwoty wpłaconych stawek, a w loterii pieniężnej, w loterii fantowej oraz grze telebingo – niższa niż 30% łącznej ceny przeznaczonych do sprzedaży losów lub innych dowodów udziału w grze. Warunek ten, przez podmioty działające na rynku gier i zakładów wzajemnych, został spełniony.

Wykres 5. Udział wygranych w przychodach z gier i zakładów wzajemnych w latach 2002-2004

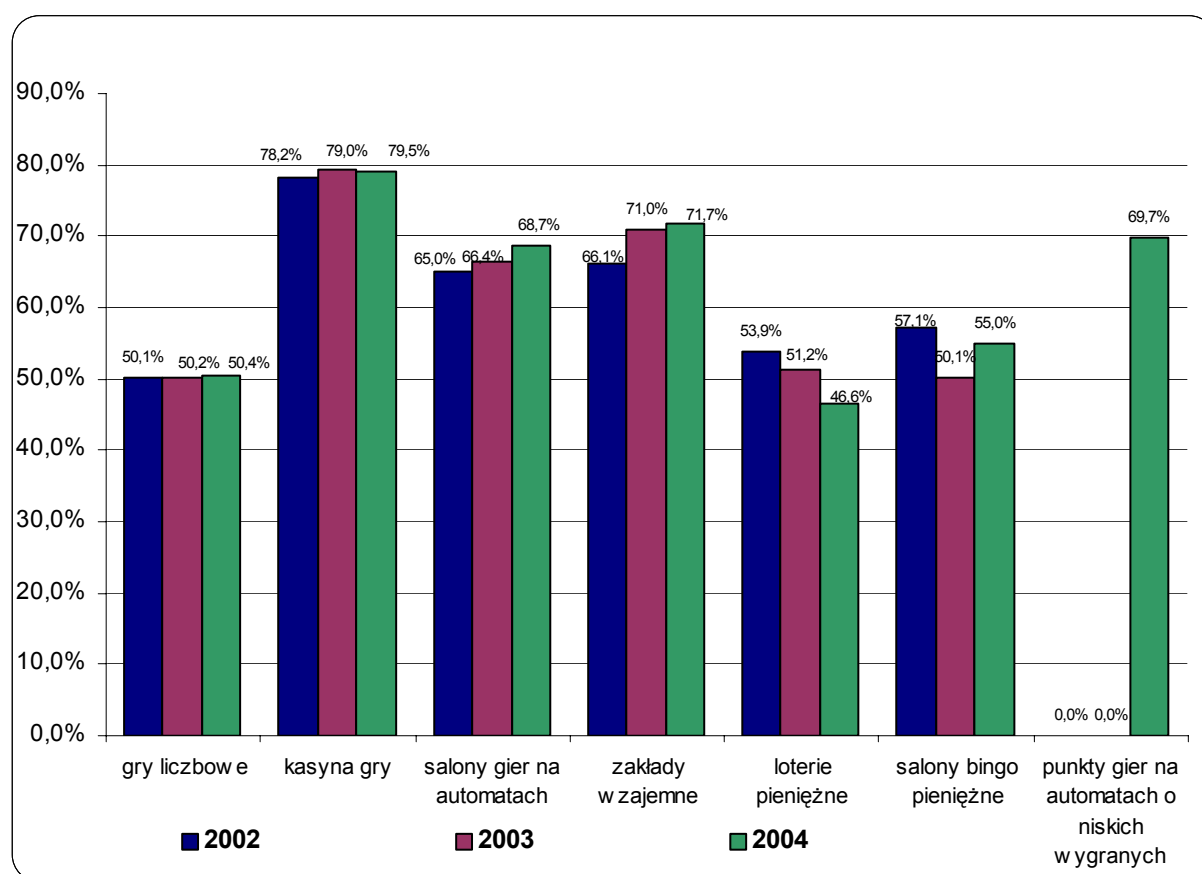

Tabela 15 Wygrane w grach i zakładach wzajemnych

(w tys. zł)

Wyszczególnienie	Wygrane			Dynamika wygranych (rok poprzedni = 100)	
	2002	2003	2004	2003	2004
Gry liczbowe	1 112 919	1 145 716	1 204 021	102,9	105,1
Kasyna gry	672 241	703 549	753 809	104,6	107,1
Salony gier na automatach	396 367	424 347	530 772	107,1	125,1
Zakłady wzajemne	299 715	376 202	460 096	125,5	122,3
Loterie pieniężne	65 202	72 597	53 707	111,3	74,0
Salony gry bingo pieniężne	13 814	10 494	8 062	76,0	76,8
Punkty gier na automatach o niskich wygranych	-	-	242 045	-	-
Razem gry i zakłady wzajemne	2 560 258	2 732 905	3 252 512	106,7	119,0

Źródło: dane Departamentu Gier Losowych i Zakładów Wzajemnych na podstawie: sprawozdania SGL-1 oraz rocznej Informacji z działalności podmiotu w punktach gier na automatach o niskich wygranych

2.3. Sytuacja finansowo – ekonomiczna podmiotów rynku gier i zakładów wzajemnych

W 2004 roku w różnych segmentach rynku gier i zakładów wzajemnych na podstawie wydanych zezwoleń działalność prowadziły 42 podmioty gospodarcze, w tym;

Tabela 16 Liczba podmiotów prowadzących działalność na rynku gier i zakładów wzajemnych w latach 2003-2004 w zakresie gier

Wyszczególnienie	2003 – liczba podmiotów	2004- liczba podmiotów
Gry stanowiące monopol państwa	2	2
Gry zaliczane do tzw. wysokiego hazardu (spółki prowadzące działalność wyłącznie w oparciu o udzielone zezwolenia przez MF plus 2 spółki Betako i Golden Play jednocześnie w oparciu o zezwolenia udzielona przez MF i IS)	17	19
Gry zaliczane do tzw. niskiego hazardu (spółki prowadzące działalność wyłącznie w oparciu o udzielone zezwolenia przez IS oraz 2 spółki Grand i Fortuna jednocześnie w oparciu o zezwolenia udzielona przez MF i IS)	4	21
Razem	23	42

Wyniki finansowo-ekonomiczne podmiotów gospodarczych prowadzących działalność na rynku gier i zakładów wzajemnych w 2004 roku wykazane w bilansie na dzień 31 grudnia 2004 roku oraz w sprawozdawczości sporządzanej przez podmioty dla Departamentu GL, kształtowały się w sposób następujący:

2.3.1. Sytuacja majątkowa oraz źródła finansowania majątku podmiotów

Wartość aktywów jak i pasywów podmiotów prowadzących działalność na rynku gier i zakładów wzajemnych na dzień 31.12.2004r. wyniosła 1.110.234 tys. zł. wobec 964.458 tys. zł. przed rokiem.

Tabela 17 Dynamika i struktura majątku oraz źródła jego finansowania podmiotów rynku gier i zakładów wzajemnych (w tys. zł)

Wyszczególnienie	2003				2004			
	Ogółem Podmioty	w tym			Ogółem Podmioty	w tym		
		podmioty realizujące monopol państwa	podmioty posiadające zezwolenia wydane przez MF (17)-wysoki hazard	podmioty posiadające zezwolenia wydane przez MF oraz IS (2 + 2) – niski hazard		podmioty realizujące monopol państwa	podmioty posiadające zezwolenia wydane przez MF plus przez IS (17+2) – wysoki hazard	podmioty posiadające zezwolenia wydane przez IS oraz przez MF oraz IS – niski hazard (19 + 2)
Liczba podmiotów	23	2	17	4 ⁷	42	2	19 ⁸	21
Aktywa (w tys. zł.)	964.458	669.121	277.730	17.607	1.110.234	705.887	321.402	82.945
W tym: A. majątek trwały	344.431	130.531	198.709	15.191	414.988	113.585	238.441	62.962
B. majątek obrotowy	620.027	538.590	79.021	2.416	695.246	592.302	82.961	19.983
Pasywa (w tys. zł.)	964.458	669.121	277.730	17.607	1.110.234	705.887	321.402	82.945
W tym:								
A. Kapitały własne	621.243	503.491	113.927	3.825	711.445	538.971	138.472	34.002
w tym:								
- Kapitał podstawowy	191.021	119.167	65.167	6.687	221.735	119.167	73.092	29.476
B. zobowiązania ogółem i rezerwy na zobowiązania	343.215	165.630	163.803	13.782	398.789	166.916	182.930	48.943
w tym: - długoterminowe	62.342	-	62.059	283	54.762	-	53.651	1.111
- krótkoterminowe	232.512	121.846	97.205	13.461	294.890	125.202	121.972	47.716
Przychody z całokształtu działalności (w tys. zł.)	4.656.859	2.485.530	2.154.069	17.260	5.363.264	2.617.734	2.491.211	254.319 ⁹
Koszty z całokształtu działalności (w tys. zł.)	4.344.170	2.206.543	2.119.302	18.325	5.037.888	2.347.014	2.447.501	243.373
Zysk/strata z działalności gospodarczej (w tys. zł.)	312.689	278.987	34.767	-1.065	325.376	270.720	43.710	10.946
Zyski nadzwyczajne (w tys. zł.)	152	123	29	-	249	35	180	34
Starty nadzwyczajne (w tys. zł.)	105	74	29	2	316	-	193	123
Zysk / strata brutto (w tys. zł.)	312.736	279.036	34.767	-1.067	325.309	270.755	43.697	10.857
Podatek dochodowy (w tys. zł.)	88.719	74.664	14.055	-	65.672	51.562	11.859	2.251
Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego (w tys. zł.)	30.505	30.505	-	-	32.226	32.210	16	-
Zysk /strata netto w tys. zł.	193.512	173.867	20.712	-1.067	227.411	186.983	31.822	8.606

Źródło: dane liczbowe uzyskane z bilansów oraz rachunku zysków i strat spółek prowadzących działalność na podstawie zezwoleń wydanych przez Ministra Finansów oraz Dyrektorów Iz Skarbowych

⁷ Spółki Grand oraz Fortuna prowadzące działalność na podstawie decyzji wydanych przez MF i IS, w 2003r. oraz w 2004r. zostały ujęte w zestawieniu niskiego hazardu z uwagi na wyższy poziom uzyskania przychodu w tym segmencie rynku w porównaniu do przychodu uzyskanego w salonach gier na automatach

⁸ Spółki Betako oraz Golden Play w 2004r. prowadzące działalność na podstawie decyzji wydanych przez MF i IS zostały ujęte w zestawieniu wysokiego hazardu z uwagi na wyższy poziom uzyskania przychodu w zakładach wzajemnych lub w salonach gier na automatach w porównaniu do przychodu uzyskanego w punktach gier na automatach o niskich wygranych

⁹ Przychody z całokształtu działalności są niższe niż przychody z gier na automatach o niskich wygranych wykazane w Tabeli Nr 3 przedmiotowej Informacji z uwagi na fakt, iż 12 podmiotów prowadzących działalność w zakresie gier na automatach o niskich wygranych w rachunku zysku i strat – zaewidencjonowało kwotę przychodów ze sprzedaży z gier jako różnicę kwot wpłaconych i wypłaconych z automatów

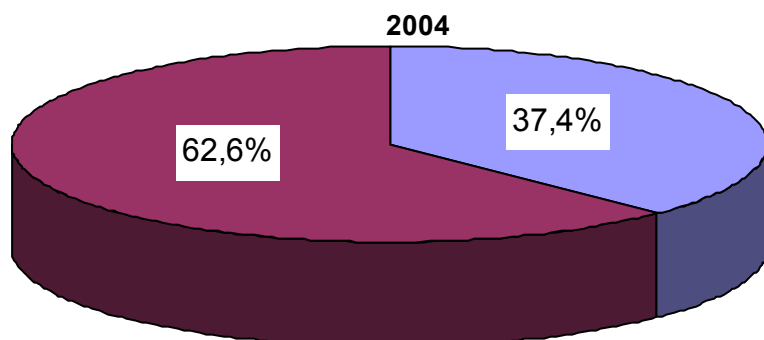
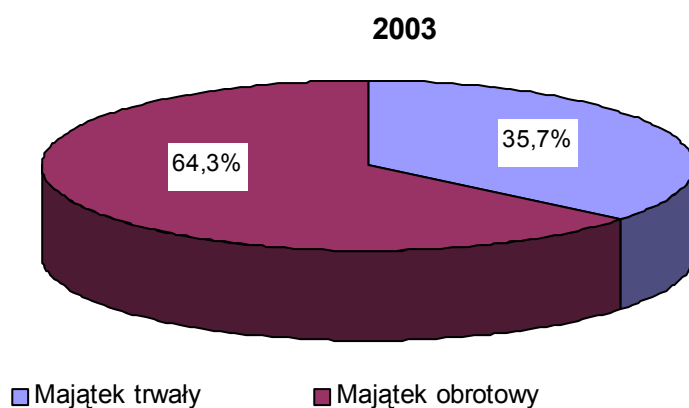
W strukturze aktywów w 2004r :

- **majątek trwały** stanowił **37,4%** wobec **35,7%** przed rokiem, w tym:
 - w spółkach prowadzących działalność w zakresie monopolu państwa 10,2% wobec 13,5% przed rokiem,
 - w pozostałych podmiotach odpowiednio 21,5% (wysoki hazard) oraz 5,7% (niski hazard) wobec 20,6% (wysoki hazard) oraz 1,6% (niski hazard) przed rokiem,
- **majątek obrotowy** stanowił **62,6%** wobec **64,3%**, w tym:
 - w spółkach prowadzących działalność w zakresie monopolu państwa 53,3% wobec 55,8% przed rokiem,
 - w pozostałych podmiotach odpowiednio 7,5 % (wysoki hazard) oraz 1,8% (niski hazard) wobec 8,2% (wysoki hazard) oraz 0,3% (niski hazard) przed rokiem.

W strukturze wartości aktywów podmiotów prowadzących działalność na rynku gier i zakładów wzajemnych, aktywa spółek prowadzących działalność w zakresie:

- monopolu państwa w 2004r. stanowiły 63,6% wobec 69,4% przed rokiem,
- w pozostałych podmiotach odpowiednio 28,9 % (wysoki hazard) oraz 7,5% (niski hazard) wobec 28,8% (wysoki hazard) oraz 1,8% (niski hazard) przed rokiem.

Wykres 6. Struktura majątku podmiotów rynku gier i zakładów wzajemnych w latach 2003-2004

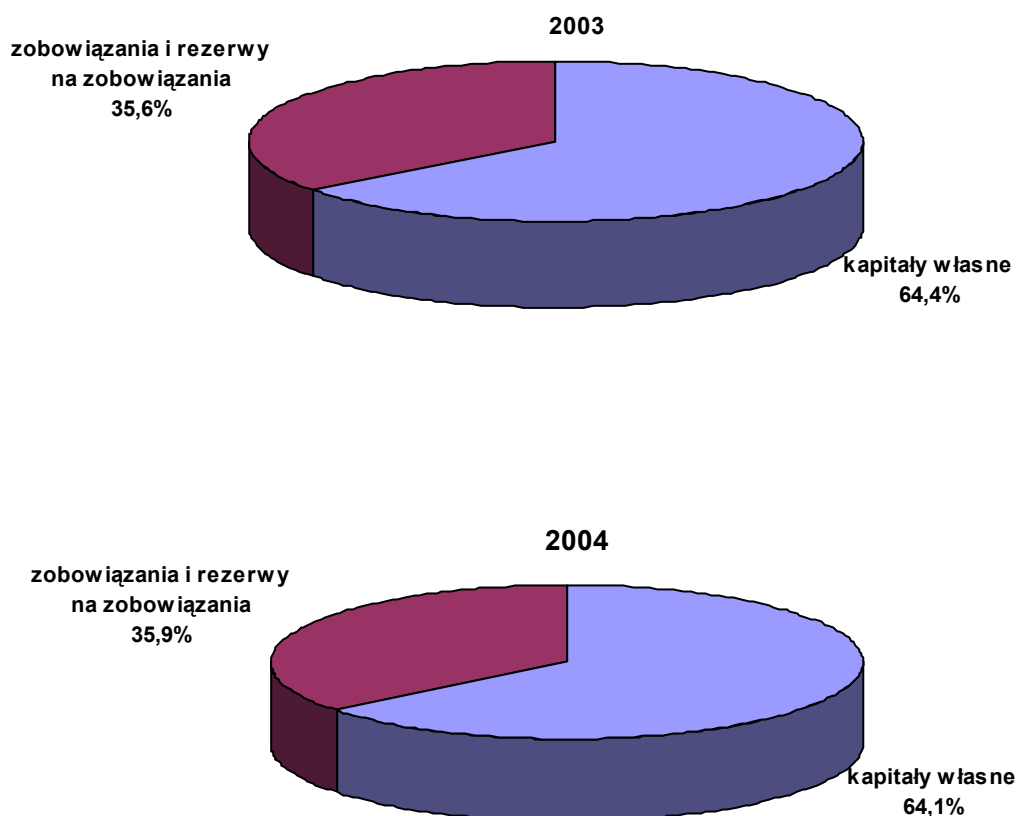

W strukturze wartości aktywów podmiotów rynku gier i zakładów wzajemnych, majątek obrotowy w 2004 roku w stosunku do 2003 roku zwiększył się o 1,7 pkt procent., a majątek trwały był odpowiednio niższy. Sposób zaangażowania kapitałów podmiotów ww. rynku przedstawia Tabela 18.

W strukturze pasywów:

- **kapitały własne stanowiły 64,1% wobec 64,4%** w roku poprzednim, w tym:
 - w spółkach prowadzących działalność w zakresie monopolu państwa 48,5% wobec 52,2% przed rokiem,
 - w pozostałych podmiotach odpowiednio 12,5% (wysoki hazard) oraz 3,1% (niski hazard) wobec 11,8% (wysoki hazard) oraz 0,4% (niski hazard) przed rokiem.
- **zobowiązania i rezerwy na zobowiązania stanowiły 35,9% wobec 35,6%** przed rokiem, w tym spółkach prowadzących działalność:
 - w zakresie monopolu państwa 15,0% wobec 17,2% przed rokiem,
 - w pozostałych podmiotach odpowiednio 16,5% (wysoki hazard) oraz 4,4% (niski hazard) wobec 17,0% (wysoki hazard) oraz 1,4% (niski hazard) przed rokiem.

Wykres 7. Struktura źródeł finansowania majątku podmiotów rynku gier i zakładów wzajemnych w latach 2003-2004

Powyższe dane wskazują, że w roku 2004 tak, jak w roku 2003 na finansowanie majątku podmioty rynku gier i zakładów wzajemnych w ujęciu globalnym w większym stopniu angażowały kapitały własne odpowiednio 64,1% i 64,4% niż obce odpowiednio 35,9% i 35,6%, lecz struktura źródeł finansowania majątku kształtowała się różnie w poszczególnych podmiotach prowadzących działalność na rynku gier i zakładów wzajemnych, i tak:

- podmioty prowadzące działalność w zakresie monopolu państwa w większym stopniu angażowały kapitały własne niż obce. W strukturze pasywów tych podmiotów - kapitały własne stanowiły 76,4%, a zobowiązania ogółem i rezerwy na zobowiązania stanowiły 23,6%,
- pozostałe podmioty w większym stopniu angażowały kapitały obce niż własne. W strukturze pasywów kapitały własne stanowiły odpowiednio 43,1% (wysoki hazard) oraz 41,0% (niski hazard), natomiast zobowiązania ogółem i rezerwy na zobowiązania stanowiły odpowiednio 56,9% (wysoki hazard) oraz 59,0% (niski hazard).

Przychody z całokształtu działalności w 2004r. w stosunku do roku ubiegłego były wyższe o 15,2%, w tym w spółkach prowadzących działalność w zakresie monopolu państwa były wyższe o 5,3%, a w pozostałych podmiotach odpowiednio wyższe o 15,6% (wysoki hazard) oraz wyższe ponad 14-krotnie (niski hazard) .

Na przychody z całokształtu działalności podmiotów prowadzących działalność na rynku gier i zakładów wzajemnych składają się przychody netto ze sprzedaży towarów i usług, pozostałe przychody operacyjne oraz przychody finansowe.

Wynik finansowy brutto podmiotów prowadzących działalność na rynku gier i zakładów wzajemnych w roku 2004 wyniósł 325.309 tys. zł, w tym w jednoosobowych spółkach skarbu państwa prowadzących działalność w zakresie gier stanowiących monopol Państwa wyniósł 270.720 tys. zł, a w 2003r. 312.736 tys. zł, w tym w jednoosobowych spółkach skarbu państwa prowadzących działalność w zakresie gier stanowiących monopol państwa wyniósł 278.987 tys. zł.

Podatek dochodowy ww. podmiotach w 2004r. był niższy i wyniósł 65.672 tys. zł wobec 88.719 tys. zł za rok ubiegły, a obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego w 2004r. były wyższe i wyniosły 32.226 tys. zł wobec 30.505 tys. zł.

Wynik finansowy netto ww. podmiotów w 2004r. ukształtował się na poziomie 227.702 tys. zł, w tym:

- w spółkach prowadzących działalność w zakresie monopolu państwa na poziomie 186.983 tys. zł,
- w pozostałych spółkach odpowiednio 31.882 tys. zł (wysoki hazard) oraz 8.897 tys. zł (niski hazard).

2.3.2. Kapitały własne podmiotów

Tabela 18 Struktura kapitałów własnych podmiotów rynku gier i zakładów wzajemnych (w tys. zł)

Wyszczególnienie	2003				2004			
	Ogółem Podmioty	w tym			Ogółem Podmioty	w tym		
		podmioty realizujące monopol państwa	podmioty posiadające zezwolenia wydane przez MF (17) - wysoki hazard	podmioty posiadające zezwolenia wydane przez MF oraz IS (2 + 2) - niski hazard		podmioty realizujące monopol państwa	podmioty posiadające zezwolenia wydane przez MF i IS (17+2) - wysoki hazard	podmioty posiadające zezwolenia wydane przez IS i MF (19 + 2) - niski hazard
Liczba podmiotów	23	2	17	4 ¹⁰	42	2	19 ¹¹	21 ¹²
Kapitały własne	621 243	503 491	113 927	3 825	711 445	538 971	138 472	34 002
W tym:								
Kapitał podstawowy	191 021	119 167	65 167	6 687	221 735	119 167	73 092	29 476
Kapitał zapasowy	259 286	212 978	45 280	1 028	301 123	236 707	63 142	1 274
Kapitał z aktualizacji wyceny	4 107	-	4 107	-	4 490	-	4 490	-
Poz. kapitały rezerwowe	615	-	615	-	677	-	589	88
Zysk/strata lat ubiegłych	- 27 298	- 2 521	- 21 954	- 2 823	- 43 991	- 3 886	- 34 663	- 5 442
Zysk/strata roku obrotowego	193 512	173 867	20 712	- 1 067	227 411	186 983	31 822	8 606

Źródło: dane liczbowe uzyskane z bilansów oraz rachunku zysków i strat spółek prowadzących działalność na podstawie zezwoleń wydanych przez Ministra Finansów oraz Dyrektorów Izby Skarbowych

Łączna wartość kapitałów własnych podmiotów rynku gier zakładów wzajemnych w 2004 roku w stosunku do roku ubiegłego wzrosła o 14,5%, w tym:

- w spółkach prowadzących działalność w zakresie monopolu Państwa nastąpił wzrost o 7,0%,
- w spółkach zaliczonych do grupy podmiotów prowadzących działalność w zakresie tzw. gier zaliczanych do wysokiego hazardu wzrosły o 21,5%,
- w spółkach zaliczonych do grupy podmiotów prowadzących działalność w zakresie tzw. gier zaliczanych do niskiego hazardu wzrosły prawie ośmiokrotnie.

Łączna wartość kapitału podstawowego (udziały, akcje) w stosunku do roku ubiegłego wzrosła o 16,1%, w tym:

- w spółkach prowadzących działalność w zakresie monopolu Państwa – nie uległa zmianie,
- w spółkach zaliczonych do grupy podmiotów prowadzących działalność w zakresie tzw. gier zaliczanych do wysokiego hazardu wzrosła o 12,2%,
- w spółkach zaliczonych do grupy podmiotów prowadzących działalność w zakresie tzw. gier zaliczanych do niskiego hazardu wzrosła o 340,8%.

Łączna wartość kapitału zapasowego w stosunku do roku ubiegłego wzrosła o 16,1%, w tym:

¹⁰ jw.

¹¹ jw.

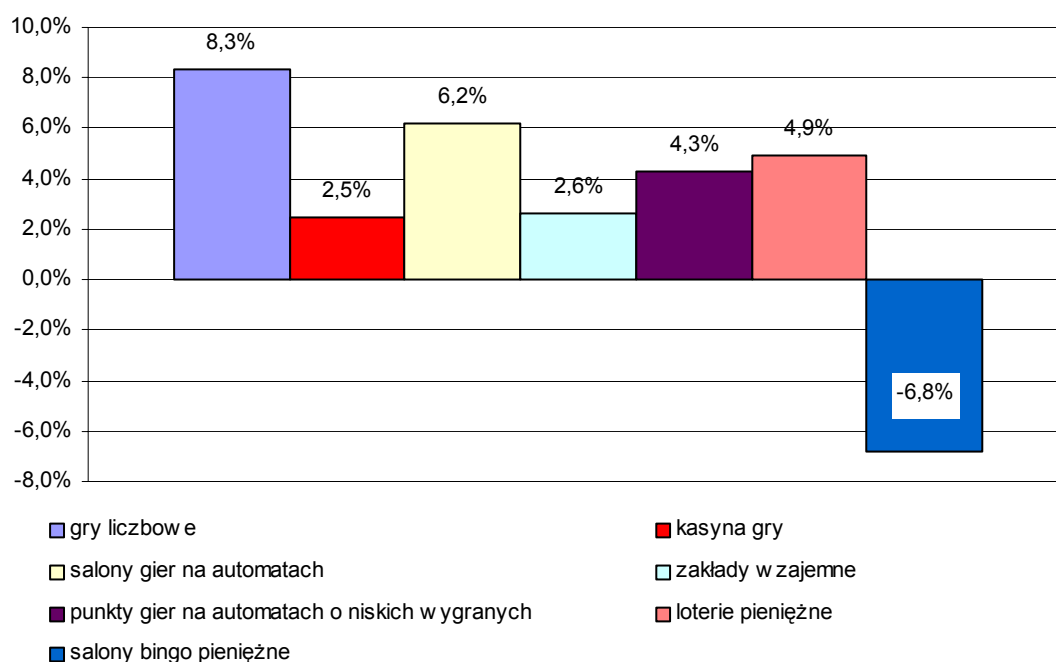
¹² jw.

- w spółkach prowadzących działalność w zakresie monopolu Państwa wzrósł o 11,1%,
- w spółkach zaliczonych do grupy podmiotów prowadzących działalność w zakresie tzw. gier zaliczanych do wysokiego hazardu wzrosła o 39,4%,
- w spółkach zaliczonych do grupy podmiotów prowadzących działalność w zakresie tzw. gier zaliczanych do niskiego hazardu wzrosła o 23,9%.

2.3.3. Rentowność sprzedaży gier i zakładów wzajemnych

Rentowność sprzedaży gier i zakładów wzajemnych w poszczególnych segmentach rynku w 2004 roku, podobnie jak w latach poprzednich, charakteryzuje się bardzo dużą rozpiętością. Salony gry bingo pieniężne nie osiągnęły progu rentowności natomiast rentowność gier liczbowych była najwyższa i wyniosła 8,3 %.

Wykres 8. Wskaźniki rentowności gier i zakładów wzajemnych w 2004 roku

Rentowność sprzedaży w poszczególnych segmentach rynku gier i zakładów wzajemnych w latach 2002-2004 przedstawiała się w sposób następujący:

📌 Gry liczbowe

Tabela 19 Wskaźniki rentowności sprzedaży gier liczbowych w latach 2002-2004

Rok	Wskaźnik rentowności w %
2002	9,2
2003	9,9
2004	8,3

Źródło: dane Departamentu Gier Losowych i Zakładów Wzajemnych na podstawie: sprawozdania SGL-1

Osiągnięty wskaźnik rentowności w roku 2004 był najniższy na przestrzeni ostatnich trzech lat. Rentowność sprzedaży gier liczbowych do 2001 roku charakteryzowała się stopniowym stałym wzrostem, przeciętnie o 2% rocznie. W 2002 roku znacznie spadła (spadek o 4,8 pkt. procent.), w 2003r. nieznacznie wzrosła (wzrost o 0,7% pkt procent.), a w 2004 r. ponownie spadła (spadek o 1,6 pkt. procentowego).

📁 Kasyna gry

Tabela 20 Wskaźniki rentowności sprzedaży gier urządzanych w kasynach gry w latach 2002-2004

Rok	Wskaźnik rentowności	Liczba ośrodków gier	
		Całkowita	Ośrodki nierentowne
2002	1,8%	28	14
2003	1,8%	25	11
2004	2,5%	25	12

Źródło: dane Departamentu Gier Losowych i Zakładów Wzajemnych na podstawie: sprawozdania SGL-1

W 2001 roku, po zmianie zasad opodatkowania gier urządzanych w kasynach gry i wprowadzeniu liniowego podatku od gier, liczba nierentownych kasyn wzrosła z 11 w 2000r. do 20 (kasyna nierentowne stanowiły 64,5% tego segmentu). Od 2002 roku liczba nierentownych kasyn sukcesywnie zmniejsza się z 14 do 11w 2003r., a w 2004 roku wyniosła 12. Mimo wzrostu w 2004r. liczby nierentownych kasyn o 1 należy zauważyć, iż inne podmioty gospodarcze wygenerowały taki poziom zysku ze sprzedaży gier urządzanych w kasynie, iż wskaźnik rentowności sprzedaży ww. gier w tym segmencie rynku w porównaniu do roku ubiegłego wzrósł o 0,7 pkt. procentowego.

📁 Salony gier na automatach

Tabela 21 Wskaźniki rentowności sprzedaży gier urządzanych w salonach gier na automatach w latach 2002-2004

Rok	Wskaźnik rentowności	Liczba ośrodków gier	
		Całkowita	Ośrodki nierentowne
2002	6,8%	151	37
2003	7,1%	156	43
2004	6,2%	167	39

Źródło: dane Departamentu Gier Losowych i Zakładów Wzajemnych na podstawie: sprawozdania SGL-1

W roku 2002 liczba nierentownych salonów gier na automatach obniżyła się znacznie, tj. z 48 w 2001 roku do 37 w roku 2002 (daje to spadek o 22,9%), w 2003r. wzrosła do 43, a w 2004 r. ponownie spadła do 39. Uruchamianie nowych ośrodków gier wiąże się z dużymi nakładami inwestycyjnymi i dlatego też w większości nowe ośrodki gier w pierwszym roku działalności nie osiągają progu rentowności. Na przestrzeni ostatnich trzech lat wskaźnik rentowności z przedmiotowych gier osiągnął najniższy poziom.

☞ Zakłady wzajemne

Tabela 22 Wskaźniki rentowności sprzedaży zakładów wzajemnych w latach 2002-2004

Rok	Wskaźnik rentowności
2002	4,2%
2003	1,9%
2004	2,6%

Źródło: dane Departamentu Gier Losowych i Zakładów Wzajemnych na podstawie: sprawozdania SGL-I

W 2002r. rentowność sprzedaży zakładów wzajemnych znacznie wzrosła, tj. z 2,6% w 2001 roku do 4,2%, a w 2003 roku znacznie się obniżyła z 4,2% w 2002r. do 1,9%. Natomiast w roku 2004 ponownie wzrosła z 1,9% do 2,6%, tj. o 0,7% pkt. procentowego.

☞ Loterie pieniężne

Tabela 23 Wskaźniki rentowności sprzedaży loterii pieniężnych w latach 2001-2003

Rok	Wskaźnik rentowności		
	Ogółem	Totalizator Sportowy Sp. z o.o.	PML Sp. z o.o.
2002	2,7%	4,6%	Ujemny
2003	5,9%	7,2%	Ujemny
2004	4,9%	5,5%	Ujemny

Źródło: dane Departamentu Gier Losowych i Zakładów Wzajemnych na podstawie: sprawozdania SGL-I

W 2004r. rentowność sprzedaży z loterii pieniężnych w stosunku do 2003r. spadła o 1,0 pkt. procentowego. Próg rentowności sprzedaży osiągają loterie organizowane przez Totalizator Sportowy Sp. z o.o. Na spadek rentowności sprzedaży loterii pieniężnych w 2004 roku miały wpływ m.in. następujące czynniki:

- przychody w segmencie rynku loterii pieniężnych w 2004 roku w stosunku do 2003 roku były niższe o 18,7%, w tym w Totalizatorze Sportowym Sp. z o.o. były niższe o 20,8%,
- w Polskim Monopolu Loteryjnym Sp. z o.o. osiągnięty w 2004r. dość wysoki poziom sprzedaży z urządzanych loterii nie pozwolił na wygenerowanie zysków.

☞ Salony gry bingo pieniężne

Tabela 24 Wskaźniki rentowności sprzedaży gry bingo pieniężne w latach 2002-2004

Rok	wskaźnik rentowności
2002	ujemny
2003	ujemny
2004	ujemny

Źródło: dane Departamentu Gier Losowych i Zakładów Wzajemnych na podstawie: sprawozdania SGL-I

Pogłębiający się coroczny spadek przychodów z gry bingo pieniężne oraz liczba funkcjonujących salonów gier bingo pieniężne wskazuje, iż prowadzenie działalności w tym segmencie rynku praktycznie nie jest opłacalne. Osiągany poziom sprzedaży z urządzania tych gier nie pozwala na wygenerowanie zysków.

↳ Punkty gier na automatach o niskich wygranych

Tabela 25 Wskaźniki rentowności sprzedaży gier w punktach gier na automatach o niskich wygranych w 2004 roku

Rok	Wskaźnik rentowności
2004	4,3

Źródło: dane Departamentu Gier Losowych i Zakładów Wzajemnych na podstawie rocznej Informacji z działalności podmiotu w punktach gier na automatach o niskich wygranych

Na 23 podmioty prowadzące działalność w punktach gier na automatach o niskich wygranych w 11 podmiotach osiągnięty poziom sprzedaży z urządzania tych gier nie pozwolił na wygenerowanie zysków. Należy zaznaczyć, iż uruchamianie nowych gier wiąże się z wysokimi nakładami inwestycyjnymi, a rok 2004 był pierwszym rokiem funkcjonowania tego segmentu rynku na większą skalę.

3. Podatek od gier, opłaty i dopłaty w grach stanowiących monopol Państwa

3.1. Podatek od gier

Tabela 26 Wpływy z podatku i dynamika podatku od gier w podziale na rodzaje gier i zakłady wzajemne (w tys. zł)

Wyszczególnienie	Podatek od gier			Dynamika podatku od gier (rok poprz. = 100)	
	2002	2003	2004	2003	2004
Gry liczbowe	444 670	456 287	477 947	102,6	104,7
Salony gier na automatach	96 230	96 765	108 868	100,6	112,5
Kasyna gry	83 990	82 144	90 057	97,8	109,6
Zakłady wzajemne	42 888	50 721	62 192	118,3	122,6
Loterie pieniężne	18 131	21 268	17 299	117,3	81,3
Salony gry bingo pieniężne	2 417	1 900	1 467	78,6	77,2
Razem gry i zakłady wzajemne	688 326	709 085	757 830	103,0	106,9
Pkt. gier na aut.o niskich wygranych (ANW)	–	125	14 430	–	11.544,0
R A Z E M	688 326	709 210	772 260	103,0	108,9

Źródło: dane Departamentu Gier Losowych i Zakładów Wzajemnych na podstawie sprawozdania SGL-1 oraz rocznej Informacji z działalności podmiotów w punktach gier na automatach o niskich wygranych

Wpływy z podatku od gier w 2004 roku osiągnęły poziom 772 mln zł i były wyższe niż rok wcześniej o 8,9%. Wzrost wpływów z podatku od gier odnotowano w pięciu segmentach rynku:

- największy w nowym segmencie rynku gier i zakładów tj. w punktach gier na automatach o niskich wygranych o 11.444,0%,
- w zakładach wzajemnych – o 22,6%,
- w salonach gier na automatach – o 12,5%,
- w kasynach gry – o 9,6%,
- w grach liczbowych – o 4,7%.

Odstępstwem od powyższego był fakt obniżenia poziomu podatku od :

- gier urządzanych w loteriach pieniężnych – o 18,7%,
- gier urządzanych w salonach gry bingo pieniężne – obniżyły się najbardziej tj. o 22,8%.

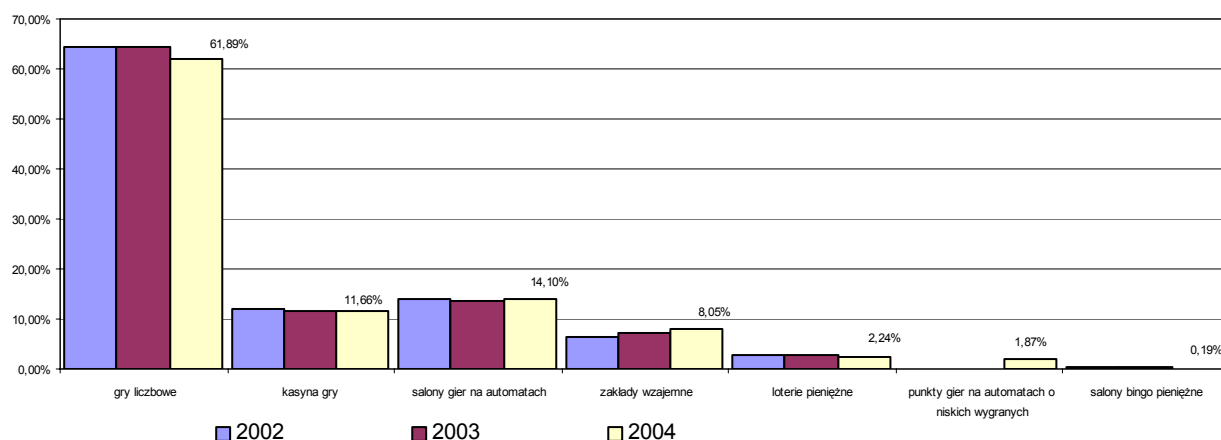
Dynamika podatku od gier większości segmentów rynku była wyższa niż przed rokiem. Znacznie spadła dynamika podatku od gier w loteriach pieniężnych oraz w salonach gry bingo pieniężne.

Tabela 27 Struktura wpływów z podatku od gier w latach 2002-2004 w podziale na rodzaje gier i zakłady wzajemne (w %)

Rodzaj gry	2002	2003	2004
Gry liczbowe	64,60	64,34	61,89
Salony gier na automatach	13,98	13,64	14,10
Kasyna gry	12,20	11,58	11,66
Zakłady wzajemne	6,23	7,15	8,05
Loterie pieniężne	2,63	3,00	2,24
Salony gry bingo pieniężne	0,35	0,27	0,19
Punkty gry na automatach (ANW)	–	0,02	1,87

W strukturze wpływów z podatku od gier za 2004 rok nadal największy udział miały gry liczbowe (61,89%), mniejszy – salony gier na automatach, kasyna gry i zakłady wzajemne (odpowiednio: 14,10%; 11,66%; 8,05%), niewielki loterie pieniężne i punkty gry na automatach o niskich wygranych (odpowiednio 2,24%; 1,87), a podatek od gry bingo pieniężne w 2004 roku miał znaczenie marginalne.

Wykres 9. Zmiana struktury wpływów z podatku od gier w latach 2002-2004

W analizowanym okresie wzrastał sukcesywnie udział podatku od gier z zakładów wzajemnych, zaś udział podatku od gier z gier liczbowych sukcesywnie malał. Udział podatku od gier z pozostałych segmentów rynku wykazuje nieznaczne wahania.

Dynamika wpływów z tytułu podatku od gier w poszczególnych segmentach rynku gier i zakładów wzajemnych jest zróżnicowana i przedstawiała się następująco:

Gry liczbowe

Podatek od gier liczbowych na przestrzeni ostatnich trzech lat stanowił ponad 60% ogólnych wpływów do budżetu państwa z tego tytułu:

- w 2002 roku – 64,6%,
- w 2003 roku – 64,3%,
- w 2004 roku – 61,9%,

Kasyna gry

Udział podatku od gier urządzanych w kasynach gry, w roku 2004 utrzymał się na tym samym poziomie co w roku ubiegłym:

- w 2002 roku – 12,2%,
- w 2003 roku – 11,6%,
- w 2004 roku – 11,7%.

Salony gier na automatach

W strukturze podatku od gier, po chwilowym spadku w roku 2003, podatek od gier w salonach gier na automatach w roku 2004 przekroczył poziom z 2002r. :

- w 2002 roku – 14,0%,
- w 2003 roku – 13,6%,
- w 2004 roku – 14,1%.

Zakłady wzajemne

Rok 2004 był kolejnym rokiem wzrostu dochodów budżetowych z tytułu podatku od gier z zakładów wzajemnych. W 2004 roku dynamika tych dochodów utrzymywała się na wysokim poziomie i była najwyższa spośród wszystkich segmentów rynku (za wyjątkiem nowego segmentu rynku tj. gier na automatach o niskich wygranych) .

Tabela 28 Podatek od gier z zakładów wzajemnych w latach 2002 - 2004

(w tys. zł)

Rodzaje zakładów wzajemnych	2002	2003	2004
Totalizatory	3 633	1 803	1 365
Bukmacherstwo	39 255	48 918	60 827
Razem	42 888	50 721	62 192

Źródło: dane Departamentu Gier Losowych i Zakładów Wzajemnych na podstawie sprawozdania SGL-1

W 2004 roku w stosunku do roku ubiegłego wpływy z podatku od gier z zakładów wzajemnych były wyższe o 22,6%, a w roku 2003 w porównaniu do roku 2002 były wyższe o 18,3%.

W strukturze wpływów z podatku od gier, udział podatku od zakładów wzajemnych na przestrzeni ostatnich trzech lat charakteryzuje się tendencją wzrostową (z 6,2% w 2002 roku do 8,0% w 2004 roku):

- w 2002 roku – 6,2%,
- w 2003 roku – 7,2%,
- w 2004 roku – 8,0%.

Dominująca część wpływów z podatku od gier z zakładów wzajemnych generowana jest przez podmioty zarządzające zakładami bukmacherskimi. Na przestrzeni analizowanych lat udział podatku z zakładów bukmacherskich wykazuje tendencję zwykłą i wzrósł z 91,5% w roku 2002 do 97,8% w roku 2004).

a) totalizatory – struktura wpływów z podatku od gier

Tabela 29 Struktura wpływów podatku od gier z totalizatorów w latach 2002-2004 (w %)

Rodzaje totalizatorów	2002	2003	2004
Odgadywanie wyników współzawodnictwa zwierząt	16,7	31,5	36,5
Odgadywanie wyników współzawodnictwa ludzi	83,3	68,5	63,5

W strukturze wpływów z podatku od gier z totalizatorów podatek od zakładów polegających na odgadywaniu wyników sportowego współzawodnictwa ludzi stanowił przeważającą część. Zgodnie z ustawą stawka podatku na odgadywanie wyników sportowego współzawodnictwa ludzi wynosi 10% a zwierząt 2%. Na przestrzeni ostatnich 3 lat udział tego typu zakładów wahał się w granicach 83,3% – 63,5% z tendencją malejącą na korzyść zakładów polegających na odgadywaniu wyników sportowego współzawodnictwa zwierząt.

b) zakłady bukmacherskie – struktura wpływów z podatku od gier

Tabela 30 Struktura wpływów z podatku od gier z zakładów bukmacherskich w latach 2002-2004 (w %)

Rodzaje zakładów bukmacherskich	2002	2003	2004
Odgadywanie wyników współzawodnictwa zwierząt	–	–	–
Odgadywanie wyników współzawodnictwa ludzi	100,0	100,0	100,0

Podatek od gier z zakładów polegających na odgadywaniu wyników sportowego współzawodnictwa ludzi już od 2001 roku całkowicie zdominował strukturę wpływów z tytułu podatku od zakładów bukmacherskich.

↳ **Loterie pieniężne**

Podatek od gier z loterii pieniężnych w 2004 roku w porównaniu z rokiem 2003 zmniejszył się tak samo jak przychody z loterii tj. o 18,7%. W strukturze podatku od gier udział loterii pieniężnych po chwilowym wzroście w 2003 roku, w roku 2004 ponownie się obniżyły i osiągnęły najniższy poziom na przestrzeni ostatnich trzech lat - 2,2%.

- w 2002 roku – 2,6%,
- w 2003 roku – 3,0%,
- w 2004 roku – 2,2%.

↳ **Salony gry bingo pieniężne**

Działalność w zakresie salonów gry bingo pieniężne cechuje wyraźna tendencja spadkowa zarówno w odniesieniu do przychodów, jak również wpływów budżetowych z podatku od gier. W 2004 roku, w porównaniu do roku poprzedniego, podatek od gier urządzanych w salonach gry bingo pieniężne był niższy o 22,8%, podczas gdy w roku 2003 w porównaniu do 2002 roku, był niższy o 21,4%.

W strukturze podatku od gier udział gry bingo pieniężne obniżył się z poziomu 0,3% w roku 2002 i 2003 do poziomu 0,2% w roku 2004.

- w 2002 roku – 0,3%,
- w 2003 roku – 0,3%,
- w 2004 roku – 0,2%.

↳ **Punkty gier na automatach o niskich wygranych**

Zgodnie z art. 45a ustawy o grach i zakładach wzajemnych zryczałtowany podatek od gier od każdego automatu w roku 2004, dla podatników posiadających zezwolenia na urządzenie gier na automatach o niskich wygranych, wynosił 75 euro.

Wpływy ze zryczałtowanego podatku od gier na automatach o niskich wygranych w 2003 roku wyniosły 129 tys. zł i stanowiły 0,02% udziału w podatku od gier z całego rynku gier i zakładów wzajemnych, a w roku 2004 wyniosły 14.430 tys. zł i stanowiły 1,9% udziału w podatku od gier.

Struktura wpływów z tytułu zryczałtowanego podatku od gier na automatach o niskich wygranych w podziale na województwa kształtowała się w sposób następujący:

Tabela 31 **Struktura podatku od gier na automatach o niskich wygranych w 2004 roku w podziale na województwa** (w %)

Województwo	w %
1. Mazowieckie	24,0
2. Lubelskie	13,8
3. Dolnośląskie	10,8
4. Śląskie	8,8
5. Małopolskie	7,7
6. Kujawsko-Pomorskie	6,1
7. Pomorskie	5,5
8. Opolskie	5,2
9. Wielkopolskie	5,0
10. Warmińsko-Mazurskie	4,7
11. Podkarpackie	3,0
12. Podlaskie	2,9
13. Świętokrzyskie	1,1
14. Lubuskie	0,6
15. Zachodnio-Pomorskie	0,4
16. Łódzkie	0,4
RAZEM	100,0

dane Departamentu Gier Losowych i Zakładów Wzajemnych na podstawie informacji z izb skarbowych oraz z systemu informatycznego POLTAX

Jak z powyższego zestawienia wynika prawie połowa dochodów budżetu Państwa z tytułu zryczałtowanego podatku od gier w 2004 roku wygenerowana została przez 3 województwa: mazowieckie, lubelskie i dolnośląskie.

3.2. Wpływy z opłat za zezwolenia, egzaminy i świadectwa zawodowe w 2004 roku

Zgodnie z ustawą opłaty za udzielenie bądź przedłużenie zezwolenia, przeprowadzenie egzaminu, wydane świadectwa zawodowe i uznanie za równoważne świadectwa wydanego przez wyspecjalizowaną organizację, na podstawie art. 19 ust. 4 ustawy, stanowią dochód budżetu państwa i były wpłacane na wyodrębniony rachunek ministra właściwego do spraw finansów publicznych. W 2004 roku wpływy z tego tytułu wyniosły 25,1 mln zł i były wyższe niż w roku ubiegłym o 37,9%.

Na podstawie art. 39 ust. 3 i art. 39 ust. 5 ustawy, w okresie do 31.12.2004r. funkcjonował środek specjalny „gry losowe” na który przekazywane było 10% tych opłat. Ze środka specjalnego mogły być pokrywane koszty zakupu specjalistycznego sprzętu i wyposażenia oraz szkoleń, zapewniających zwiększenie skuteczności nadzoru i kontroli podmiotów zarządzających gry i zakłady wzajemne. Ze źródła tego mogły być również pokrywane koszty dodatkowych badań dokumentów przedstawionych przez wnioskodawców i koszty weryfikacji podmiotów zarządzających gry i zakłady wzajemne, zleconych przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych wyspecjalizowanym

instytucjom. W 2004 roku ze środka specjalnego wydatkowano jedynie kwotę 8,4 tys. zł na zakupy inwestycyjne. Jednocześnie należy tu zaznaczyć, iż zgodnie z ustawą z dnia 25 listopada 2004 roku o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U Nr 273., poz. 2703) wydatki z ww. środka specjalnego, z uwagi na ustawową likwidację mogły być realizowane do końca 2004r.

3.3. Dopłaty do stawek, cen losów i innych dowodów udziału w grach

Nowelizacja ustawy o grach losowych i zakładach wzajemnych z dnia 19 sierpnia 1994 roku¹³ z dniem 1 listopada 1994 roku wprowadziła dopłaty do stawek w grach liczbowych stanowiących monopol Państwa w wysokości 20% stawki ustalonej dla gry.

Z dniem 15 czerwca 2003 roku, w wyniku nowelizacji ustawy zwiększono stawkę dopłat w grach liczbowych z 20% do 25%. Ponadto ustanowiono dopłaty do wideoloterii, loterii pieniężnych i gry telebingo w wys. 10%.

Według stanu prawnego obowiązującego do końca 2004r. wpływy z ww. źródeł przekazywane były na wyodrębniony rachunek utworzony w tym celu przez:

- ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego – w wysokości 20%,
- ministra właściwego do spraw kultury fizycznej i sportu – w wysokości 80%.

Kwotę naliczonych dopłat do stawek w grach stanowiących monopol Państwa w latach 2002-2004 ilustruje poniższa tabela.

Tabela 32 Wpływy z tytułu dopłat do stawek w grach stanowiących monopol Państwa (w tys. zł)

Rok	2002	2003	2004
Wpływy z dopłat do stawek w grach liczbowych	444 670	516 359	597 433
Wpływy z dopłat do stawek w loteriach pieniężnych	–	–	4 253
Razem dopłaty	444 670	516 359	601 686

Źródło: dane Departamentu Gier Losowych i Zakładów Wzajemnych na podstawie sprawozdania SGL-1

Spółki Totalizator Sportowy Sp. z o.o. oraz Polski Monopol Loteryjny Sp. z o.o. przekazały ww. kwotę dopłat w obowiązujących prawem terminach w wys. 587 191 tys. zł, na:

- kulturę 117 438 tys. zł,
- sport 469 753 tys. zł.

4. Nadzór i kontrola działalności określonej ustawą

Zgodnie z art. 48 ustawy minister właściwy do spraw finansów publicznych, sprawuje nadzór i kontrolę nad działalnością podmiotów zarządzających i prowadzących gry losowe, zakłady wzajemne,

¹³ Dz. U. z 1994r., Nr 98, poz. 472

gry na automatach lub gry na automatach o niskich wygranych - w zakresie zgodności tej działalności z przepisami ustawy, udzielonym zezwoleniem oraz regulaminem gry losowej, zakładu wzajemnego, gry na automatach lub gry na automatach o niskich wygranych. Minister właściwy do spraw finansów publicznych wykonuje nadzór i kontrolę za pośrednictwem podległych mu jednostek takich jak Departamentu Gier Losowych i Zakładów Wzajemnych Ministerstwa Finansów, aparatu kontroli skarbowej, celnego oraz izb skarbowych i urzędów skarbowych.

Korzystając ze stworzonych możliwości prawnych - minister właściwy do spraw finansów publicznych przekazał w drodze rozporządzenia¹⁴ zakres swoich uprawnień nadzorczych i kontrolnych dyrektorom izb skarbowych w stosunku do podmiotów zarządzających gry na obszarze działania izby - takie jak: loterie fantowe, gry bingo fantowe, loterie promocyjne i gry na automatach o niskich wygranych.

Minister właściwy do spraw finansów publicznych sprawuje również szczególny nadzór podatkowy związany z zarządzaniem gier na stołach i na automatach oraz gier na automatach o niskich wygranych, w zakresie i na zasadach określonych w odrębnych przepisach.¹⁵

Nadzór i kontrola w imieniu Ministra Finansów wykonywana jest przez Departament Gier Losowych i Zakładów Wzajemnych:

- poprzez szczegółową analizę przedstawionych dokumentów w postępowaniu administracyjnym, w ramach prowadzonej procedury koncesyjnej,
- w podmiotach prowadzących działalność w oparciu o zezwolenie Ministra Finansów oraz
- w podmiotach realizujących monopol Państwa w dziedzinie gier losowych,
- nadzoru w zakresie wydawania przez izby skarbowe zezwoleń na zarządzanie loterii promocyjnych, fantowych, gry bingo fantowe i gier na automatach o niskich wygranych zarządzanych na obszarze jednego województwa,
- stałej współpracy z innymi organami państwowymi w zakresie nadzoru rynku gier losowych, zakładów wzajemnych, gier na automatach i gier na automatach o niskich wygranych.

Nadzór i kontrola wykonywana przez dyrektorów urzędów kontroli skarbowej, dyrektorów izb skarbowych oraz naczelników urzędów celnych sprawowana jest w następujących formach:

- wykonywania, przez inspektorów kontroli skarbowej kompleksowych kontroli podmiotów zarządzających gry losowe, zakłady wzajemne, gry na automatach i gry na automatach o niskich wygranych,
- wykonywania przez pracowników właściwych izb skarbowych kontroli prawidłowości zarządzania loterii fantowych, gry bingo fantowe, loterii promocyjnych i gier na automatach o niskich wygranych - zgodnie z terytorialnym zasięgiem zarządzania tych gier i miejscem wydania decyzji zezwalającej,

¹⁴ Dz. U. z 2003r., Nr 152, poz. 1486

¹⁵ Dz. U. z 1999r., Nr 72, poz. 802, z późn. zm.

- wykonywania przez organy celne szczególnego nadzoru podatkowego w zakresie gier urządzanych w kasynach gry, gier na automatach w salonach gier i gier na automatach o niskich wygranych w punktach gier w miejscach ich urządzania.

Celem kontroli prowadzonych przez pracowników Departamentu Gier Losowych i Zakładów Wzajemnych na podstawie stosownego upoważnienia wydanego przez Ministra Finansów, jest badanie czy podmiot, któremu udzielono zezwolenia nie narusza przepisów ustawy, nie uchybia przepisom regulaminów oraz czy nie narusza warunków określonych w zezwoleniu.

Celem kontroli prowadzonych przez aparat skarbowy i celny jest :

- zapewnienie wykonywania zobowiązań podatkowych i dokonywania wpłat innych należności stanowiących dochód budżetu Państwa,
- badanie czy podmioty gospodarcze prowadzące działalność w zakresie gier i zakładów wzajemnych działają zgodnie z przepisami ustawy, wydanymi do niej przepisami wykonawczymi, udzielonym zezwoleniem oraz z zatwierdzonym regulaminem gry lub zakładu wzajemnego.

Organy te prowadzą działalność kontrolną w zakresie, jaki wynika z przepisów ustawy oraz innych przepisów regulujących zakres ich działania.

Ustawa przewiduje możliwość podjęcia przez Ministra Finansów następujących działań w przypadku stwierdzenia naruszenia przepisów cyt. ustawy, warunków zezwolenia lub przepisów regulaminów gier:

- wydanie decyzji administracyjnej polecającej usunięcie nieprawidłowości - zgodnie z art. 52 ust. 1 ustawy,
- skierowanie do właściwego urzędu skarbowego zawiadomienia o popełnionym przestępstwie karnym skarbowym, lub o wykroczeniu skarbowym określonym w rozdziale IX ustawy Kodeks karny skarbowy,¹⁶
- w przypadku niezastosowania się podmiotu do wydanego polecenia lub powtórnego wystąpienia nieprawidłowości związanych z naruszaniem ustawy, warunków zezwolenia lub uchybienia przepisom regulaminu - minister właściwy do spraw finansów publicznych, zgodnie z art. 52 ust. 2 pkt. 1 ustawy, cofa zezwolenie.

W 2004 roku Departament Gier Losowych i Zakładów Wzajemnych realizując w imieniu Ministra Finansów uprawnienia kontrolne przeprowadził 41 kontroli, w tym:

- 1 kontrolę izby skarbowej w zakresie wydanych zezwoleń na urządzanie gier na automatach o niskich wygranych,
- 1 kontrolę w Totalizatorze Sportowym Sp. z o.o. w zakresie prawidłowości urządzania loterii pieniężnych,
- 9 kontroli loterii promocyjnych o zasięgu ogólnokrajowym,

¹⁶ (Dz. U. z 1999r., Nr 83, poz. 930, z późn. zm.)

- 24 kontrole w siedzibie podmiotu, biurze lub punktach podmiotów gospodarczych prowadzących działalność w zakresie przyjmowania zakładów wzajemnych,
- 1 kontrolę wykonano w siedzibie podmiotu gospodarczego prowadzącego działalność w zakresie gier urządzanych w kasynach gry,
- 2 kontrole wykonano w siedzibie podmiotu gospodarczego prowadzącego działalność w zakresie gier na automatach,
- 3 kontrole urządzania loterii audiotekstowej,

Szczegółowy wykaz dokonanych kontroli przedstawia załącznik nr 2.

W trakcie przeprowadzonych w 2004 roku kontroli przez Departament Gier Losowych i Zakładów Wzajemnych badano organizację punktów przyjmowania zakładów wzajemnych, ośrodków gry, urządzanie loterii promocyjnych, loterii audiotekstowych oraz zawieranie zakładów wzajemnych, w zakresie zgodności ich działalności z przepisami ustawy, udzielonym zezwoleniem oraz zatwierdzonym regulaminem gry losowej, zakładu wzajemnego lub gier na automatach.

Tabela 33 Liczba kontroli wykonanych w latach 2001-2004

instytucje dokonujące kontroli	2001	2002	2003	2004
Minister Finansów (kontrole realizowane przez Departament Gier Losowych i Zakładów Wzajemnych)	48	43	43	41
Izby skarbowe	49	54	54	38
Urzędy kontroli skarbowej (kontrole wnioskowane przez Departament Gier Losowych i Zakładów Wzajemnych działający z upoważnienia Ministra Finansów)	3	-	1	-
Urzędy kontroli skarbowej i urzędy celne (kontrole własne) w tym:	3 612	3 523	2 353	6 476
- planowe, wykonane przez inspektorów kontroli skarbowej lub upoważnionych funkcjonariuszy celnych	438	603	254	-
- doraźne, wykonane przez pracowników szczególnego nadzoru podatkowego	3 174	2 920	2 099	6 476

Kontrole w kasynach gry, salonach gier na automatach i punktach gier na automatach o niskich wygranych wykonywali pracownicy szczególnego nadzoru podatkowego zatrudnieni w urzędach celnych.

Departament Gier Losowych i Zakładów Wzajemnych nadzorował w szczególności izby skarbowe w zakresie prawidłowości wydawanych przez nie zezwoleń na urządzanie loterii promocyjnych, loterii fantowych, gry bingo fantowe i gier na automatach o niskich wygranych, a także sprawowanego przez nie nadzoru i kontroli nad ich urządzaniem. Prowadził również kontrole w siedzibach podmiotów prowadzących działalność w zakresie gier losowych, zakładów wzajemnych i gier na automatach,

kontrole pozostałych ośrodków gier oraz kontrole urządzania loterii promocyjnych i audiotekstowych o zasięgu ogólnopolskim.

W trakcie przeprowadzonych kontroli w 2004 r. w punktach przyjmowania zakładów wzajemnych, siedzibach podmiotów zarządzających gry losowe, zakłady wzajemne lub gry na automatach i ośrodkach gier stwierdzano następujące nieprawidłowości:

- niewłaściwe sprawowanie nadzoru nad loterią promocyjną przez osoby posiadające świadectwo zawodowe Ministra Finansów,
- przeprowadzenie losowania nagród w terminie innym niż określony w regulaminie loterii,
- nie powiadomienie Ministra Finansów o rozpoczęciu działalności objętej zezwoleniem,
- zamiana nagrody rzeczowej na pieniężną bez wymaganej zgody wydającego zezwolenie Ministra Finansów,
- zmiana terminu trwania loterii bez uzyskania uprzedniej zgody Ministra Finansów,
- brak wymaganego kapitału przeznaczonego do natychmiastowej wypłaty wygranych w punkcie przyjmowania zakładów wzajemnych,
- zaniżenie wartości puli nagród w loterii promocyjnej,
- nieprawidłowe ewidencjonowanie i wypisywanie druków imiennych zaświadczeń o uzyskanej wygranej.

Niejednokrotnie w toku prowadzonych czynności kontrolnych lub zaraz po złożeniu stosownych wyjaśnień do protokołu podmioty niezwłocznie usuwały wskazane przez kontrolujących nieprawidłowości.

Do właściwych urzędów skarbowych w związku z przeprowadzonymi czynnościami kontrolnymi w 2004 roku zostało skierował 9 zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa lub wykroczenia - określonych w rozdziale IX Kodeksu karnego skarbowego (przestępstwa skarbowe i wykroczenia skarbowe przeciwko organizacji gier losowych, zakładów wzajemnych, gier na automatach i gier na automatach o niskich wygranych). Łączna wysokość kar grzywny wymierzona przez urzędy skarbowe wyniosła z tego tytułu 500 zł.

W 2004 r. urzędy celne w ramach szczególnego nadzoru podatkowego prowadziły kontrolę w kasynach gry związaną z otwarciem i zamknięciem stołów gry oraz obliczaniem rezultatów gier na stołach i na automatach w formie stałego nadzoru.

W 2004 r. w salonach gier na automatach i w punktach gier na automatach o niskich wygranych szczególny nadzór podatkowy wykonywany był w formie kontroli doraźnych.

W 2004 r. w salonach gier na automatach pracownicy szczególnego nadzoru podatkowego przeprowadzili 1810 kontroli doraźnych.

Zakresem kontroli objęto:

- sprawdzanie stanu liczników kredytów i zetonów oraz porównanie ich z raportami dziennymi,
- obliczanie rezultatów gier na automatach,
- sprawdzenie prowadzonej dokumentacji,

- porównywanie zgodności stanu faktycznego z zapisami wynikającymi z treści protokołu urzędowego sprawdzenia.

Podczas kontroli przeprowadzonych przez pracowników szczególnego nadzoru podatkowego stwierdzono 4 nieprawidłowości. Jedna nieprawidłowość dotyczyła nieterminowego przesyłania raportów dziennych. Natomiast 3 nieprawidłowości dotyczyły braku aktualnych świadectw zawodowych u pracowników salonów gier.

W 2004 r. w punktach gier na automatach o niskich wygranych pracownicy szczególnego nadzoru podatkowego przeprowadzili 4666 doraźnych kontroli.

Zakresem kontroli objęto:

- przeprowadzenie urzędowego sprawdzenia w punktach gier,
- obliczanie przychodów, stosowanie maksymalnej stawki i wartości maksymalnej wygranej w grach na automatach o niskich wygranych,
- sprawdzenie prowadzonej dokumentacji,
- porównanie zgodności stanu faktycznego z zapisami wynikającymi z treści protokołu urzędowego sprawdzenia.

Podczas kontroli przeprowadzonych przez pracowników szczególnego nadzoru podatkowego stwierdzono 78 nieprawidłowości.

Spośród nich:

- 2 nieprawidłowości dotyczyły niezgodności rzeczywistego adresu punktu z adresem określonym w załączniku do decyzji zezwalającej.
- 64 nieprawidłowości dotyczyło urządzania gier na automatach o niskich wygranych bez zezwolenia właściwego dyrektora izby skarbowej.
- 1 nieprawidłowość dotyczyła dokonania przemieszczenia automatu bez powiadomienia właściwego naczelnika urzędu celnego.
- 6 przypadków braku sporządzania w punktach raportów przychodów.
- 5 przypadków uchybień w prowadzonej dokumentacji.

W zakresie ustawowego obowiązku sprawowania nadzoru nad izbami skarbowymi Departament Gier Losowych i Zakładów Wzajemnych:

- przeprowadził analizę zgodności wszystkich wydanych w 2004 roku przez izby skarbowe decyzji i zatwierdzonych regulaminów gier z wymogami ustawy i wydanych na jej podstawie aktów wykonawczych,
- przeprowadził ocenę prawidłowości sprawowanego przez izby skarbowe nadzoru i kontroli nad urządzanymi w skali lokalnej grami losowymi w oparciu o analizę nadesłanej dokumentacji z wykonanych kontroli,
- poinformował w formie pisma okólnego wszystkie izby skarbowe o stwierdzonych nieprawidłowościach przy wydawaniu zezwoleń i zatwierdzaniu regulaminów gier.

Przeprowadzona przez Departament Gier Losowych i Zakładów Wzajemnych analiza wydanych przez izby skarbowe decyzji zezwalających i zatwierdzonych regulaminów gier wykazała istnienie

nieprawidłowości w zakresie zgodności z wymaganiami zawartymi w ustawie i rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 3 czerwca 2003 roku w sprawie warunków urządzania gier...¹⁷.

Nieprawidłowości stwierdzone w wydanych przez izby decyzjach - zezwoleniach na urządzenie loterii promocyjnych i loterii fantowej dotyczyły:

- braku określenia obszaru urządzania loterii,
- braku określenia czasu urządzania loterii,
- braku określenia nieprzekraczalnego terminu rozpoczęcia działalności,
- niewłaściwej nazwy ustawy o grach i zakładach wzajemnych,
- błędnego określenia obszaru urządzania loterii promocyjnej,
- błędnego określenia daty rozpoczęcia loterii promocyjnej,
- stosowania różnej nazwy loterii w zezwoleniu i regulaminie gry,
- braku określenia nazwy gry w loterii fantowej,
- w jednym przypadku decyzja zezwalająca na urządzenie loterii promocyjnej została podpisana przez Naczelnika Wydziału bez zamieszczenia w treści pieczęci klauzuli, iż działa on z upoważnienia dyrektora izby skarbowej.

Stwierdzone nieprawidłowości w zatwierdzonych przez izby regulaminach na urządzenie loterii promocyjnych lub loterii fantowej dotyczyły:

- terminu przedawnienia roszczeń określonego na 7 dni, a winien być określony na 6 miesięcy,
- braku określenia czasu trwania loterii,
- braku określenia miejsca losowania nagród,
- braku określenia sposobu i terminu ogłaszania wyników loterii,
- terminu wydawania nagród, który został określony poza czasem trwania loterii,
- braku określenia wartości puli nagród,
- braku określenia terminu rozpoczęcia i zakończenia sprzedaży towarów lub innych dowodów udziału w loterii promocyjnej,
- braku określenia terminu przedawnienia roszczeń,
- błędnego określenia nazwy loterii promocyjnej,
- błędnego określenia obszaru urządzania loterii,
- błędnego określenia nazwy ustawy o grach i zakładach wzajemnych,
- zamiennego stosowania określenia: reklamacja-roszczenie,
- nieprawidłowego określenia daty zakończenia sprzedaży towarów lub innych dowodów udziału w loterii promocyjnej,
- nieprawidłowego określenia daty rozpoczęcia biegu przedawnienia roszczeń,
- braku określenia nazwy loterii fantowej.

¹⁷ Dz. U. Nr 102, poz. 946

W ramach sprawowanego nadzoru i kontroli izby skarbowe przeprowadziły 38 kontroli, w trakcie których skontrolowano prawidłowość urządzania 46 loterii promocyjnych (załącznik nr 3). W 8 przypadkach, w wyniku ustaleń pokontrolnych przekazano sprawy do urzędów skarbowych celem wszczęcia postępowań karnych skarbowych. W 2 przypadkach została wymierzona kara grzywny w wysokości 1 600 zł, a zryczałtowane koszty postępowania wyniosły 304 zł.

Stwierdzone przez izby skarbowe nieprawidłowości dotyczyły:

- zawyżania wartości puli nagród,
- prowadzenia loterii promocyjnej bez nadzoru,
- zmian w zatwierdzonych regulaminach loterii promocyjnych składach komisji nadzorującej loterię przez podmiot - bez uprzedniej zgody organu zatwierdzającego regulamin,
- braku zawiadomienia organu wydającego zezwolenie o rozpoczęciu loterii promocyjnej,
- rozlosowania nagród, które nie były określone w zatwierdzonym regulaminie,
- zaniżenie opłaty za zezwolenie na urządzenie loterii promocyjnej,
- podmiot kontrolowany nie przedstawił kontrolującemu wszystkich dokumentów niezbędnych do ustalenia prawidłowości urządzania loterii promocyjnej.

Przeprowadzona analiza wydanych przez izby skarbowe decyzji zezwalających i zatwierdzonych regulaminów gier na automatach o niskich wygranych wykazała, że:

- nieprawidłowości w wydanych zezwoleniach na urządzenie i prowadzenie gier na automatach o niskich wygranych dotyczyły:
 - niewłaściwego przytoczenia nazwy ustawy o grach i zakładach wzajemnych,
 - nieprecyzyjnego określania miejsc lokalizacji punktów urządzania gier na automatach o niskich wygranych,
 - błędnego określania wartości poszczególnych udziałów,
 - nieprawidłowego podawania nazwy organu wydającego zezwolenie.
- nieprawidłowości w zatwierdzonych regulaminach na urządzenie gier na automatach o niskich wygranych dotyczyły:
 - braku pełnej nazwy i adresu siedziby podmiotu urządzającego grę,
 - zbyt lakonicznego określania zasad gry,
 - niewłaściwego definiowania pojęcia wysokości kapitału gry przeznaczonego do natychmiastowej wypłaty wygranych lub całkowitego braku jego określenia,
 - błędnego określenia terminu przedawnienia roszczeń.

W 2004 roku izby skarbowe, w ramach sprawowanego nadzoru i kontroli, nie przeprowadziły żadnych kontroli działalności podmiotów urządzających i prowadzących gry na automatach o niskich wygranych. Natomiast w ramach nadzoru badano dokumenty w ramach prowadzonej procedury koncesyjnej oraz prawidłowość wykonywania udzielonych zezwoleń w zakresie liczby

uruchomionych punktów gier, przestrzegania terminu rozpoczęcia działalności, kontrolowano prawidłowość i terminowość wnoszenia zabezpieczeń oraz spełniania warunków lokalizacji punktów gier. Należy jednakże zaznaczyć, że rok 2004 był drugim rokiem wydawania zezwoleń w związku z czym liczba efektywnie działających punktów nie była zbyt duża z uwagi na konieczność wypełnienia jeszcze szeregu dodatkowych wymogów formalnych.

W 2004 roku udzielono odpowiedzi na 17 skarg uczestników gier i zakładów wzajemnych z zakresu zasad organizowanych gier, w których o uzyskaniu wygranej rozstrzygano w drodze losowania, i tak:

- 2 skargi dotyczyły gier liczbowych,
- 1 skarga dotyczyła loterii promocyjnych,
- 4 skargi dotyczyły zakładów wzajemnych,
- 1 skarga dotyczyła gier urządzanych w kasynach gry,
- 4 inne skargi nie były związane z prowadzeniem gier i zakładów wzajemnych,
- 5 skarg dotyczyło nieuczciwych praktyk stosowanych przez firmy wysyłkowe.

Obowiązek w zakresie nadzoru rynku gier losowych, zakładów wzajemnych, gier na automatach i gier na automatach o niskich wygranych realizowany był również poprzez wspólne działania z urzędami kontroli skarbowej, urzędami skarbowymi, organami celnymi, Policją oraz prokuraturą, które obejmowały:

- kierowanie wniosków do urzędów kontroli skarbowej o przeprowadzenie kompleksowych kontroli w podmiotach posiadających zezwolenie Ministra Finansów na urządzenie gier i zakładów wzajemnych,
- kierowanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa do właściwych urzędów skarbowych w związku z naruszeniem przepisów prawa.
- kierowanie wniosków do prokuratur o wszczęcie postępowań przygotowawczych w związku z uzyskanymi informacjami o uzasadnionym podejrzeniu popełnienia przestępstwa.

Ponadto mając na uwadze zapewnienie możliwie najskuteczniejszej realizacji przepisów ustawy:

- udzielane były odpowiedzi na pytania prokuratury, Policji, urzędów kontroli skarbowej, izb skarbowych, urzędów skarbowych, organów celnych i UOKiK z zakresu rynku gier i zakładów wzajemnych oraz wyjaśniano wątpliwości dotyczące zakwalifikowania badanych gier,
- prowadzona była bieżąca analiza nadsyłanych informacji dotyczących kontroli przeprowadzonych przez inspektorów kontroli skarbowej i pracowników szczególnego nadzoru podatkowego.

Celem podejmowanych działań było w szczególności:

- zdyscyplinowanie podmiotów działających na rynku gier i zakładów wzajemnych w zakresie prawidłowości obliczania podatku od gier,

- zdyscyplinowanie podmiotów działających na rynku gier i zakładów wzajemnych w zakresie przestrzegania przepisów ustawy oraz warunków zawartych w zezwoleniach i zatwierdzonych regulaminach gry,
- zwalczanie nielegalnego urządzania gier na automatach,
- zwalczanie nielegalnego przyjmowania zakładów wzajemnych za pośrednictwem *Internetu*,
- eliminowanie wątpliwości interpretacyjnych dotyczących pojęcia „gra na automacie”,
- zwalczanie nieuczciwych praktyk firm wysyłkowych organizujących konkursy,
- przeciwdziałanie organizowaniu tzw. „piramid finansowych”,
- przeciwdziałanie organizowaniu loterii promocyjnych bez wymaganego zezwolenia,
- zwalczanie rozprowadzania na rynku krajowym losów zagranicznych loterii pieniężnych,
- przeciwdziałanie naruszeniom przepisów ustawy dotyczących zakazu reklamy niektórych gier i zakładów wzajemnych.

W 2004 r. prowadzone były intensywne i systematyczne działania kontrolne w podmiotach urządzających gry na automatach bez zezwolenia. Działania te podejmowane były przez służby celne, skarbowe i Policję.

Celem tych kontroli jest identyfikacja „szarej strefy” i wszczęcie jak największej liczby postępowań karnych skarbowych, w wyniku których powinno nastąpić znaczące graniczenie bądź całkowita likwidacja przestępczego procederu urządzania gier na automatach eksploatowanych bez stosownych zezwoleń. W wyniku podjętych działań, od lutego do końca 2004 r. przeprowadzono 2882 kontrole. W związku z uzasadnionym podejrzeniem naruszania przepisów art. 107 Kodeksu karnego skarbowego zabezpieczono 3312 automatów. Po zabezpieczeniu dowodów, zgodnie z art. 133 § 2 Kks 770 spraw dotyczących urządzania gier na automatach wbrew przepisom ustawy o grach i zakładach wzajemnych przekazano do dalszego prowadzenia właściwym urzędem skarbowym.

Obserwuje się pozytywne skutki prewencyjne prowadzonych działań tj. wyłączenie i wycofywanie nielegalnych automatów z miejsc ich zainstalowania. Natomiast obserwowane są nowe próby kamuflażu przestępczej działalności m. in. poprzez sporządzanie różnego rodzaju nowych opisów działania automatów, które mają sugerować, że zainstalowane automaty służą wyłącznie do zabawy i mają charakter zręcznościowy podczas, gdy w rzeczywistości wygrane z gry wypłacane są przez osoby obsługujące lokal.

Nadal prowadzone są działania mające na celu ujawnianie miejsc w których znajdują się automaty do gier. Również w celu skutecznego prowadzenia postępowań przygotowawczych prowadzona jest analiza i śledzenie na bieżąco toku ważniejszych postępowań karnych skarbowych.

Odnosząc się do kwestii przeciwdziałania rozwojowi gier i zakładów wzajemnych w kraju poprzez *Internet* należy wskazać co następuje:

- nielegalne urządzanie zakładów wzajemnych i skalę tego procederu omówiono na spotkaniu przedstawicieli Ministra Finansów z przedstawicielami Komendy Głównej Policji,
- Ministerstwo Finansów zawiadomiło organa prokuratury o nielegalnym przyjmowaniu zakładów wzajemnych przez internet.

W 2004 roku miało miejsce kilkakrotne umorzenie postępowań karnych w sprawach nielegalnego urządzania i prowadzenia gier i zakładów wzajemnych. Minister Finansów złożył w tych sprawach zażalenie.

5. Rejestracja, egzaminy, świadectwa zawodowe

5.1. Rejestracja automatów i urządzeń do gier

Wykonując delegację zawartą w przepisie art. 16 ustawy Minister Finansów w rozporządzeniu z dnia 3 czerwca 2003 roku w sprawie warunków urządzania gier¹⁸ określił ogólne warunki urządzania gier oraz warunki dopuszczenia do eksploatacji i użytkowania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej automatu lub urządzenia do gier.

Badanie poprzedzające rejestrację automatu lub urządzenia do gier przeprowadza jednostka badająca upoważniona przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych.

Badanie takie polega na sprawdzeniu, czy konstrukcja automatu lub urządzenia do gier zapewnia:

- bezpieczeństwo użytkowania,
- poprawność działania układów elektromechanicznych i elektronicznych,
- możliwość określenia stopnia losowości gry,
- zabezpieczenie przed ingerencją z zewnątrz,
- prawidłowe ustalenie wartości maksymalnej stawki i wartości maksymalnej jednorazowej wygranej.

Badanie poprzedzające rejestrację obejmuje również sprawdzenie, czy automat jest wyposażony w:

- 1) w widoczną dla grających informację, umieszczoną w sposób uniemożliwiający jej usunięcie bez uszkodzenia lub zniszczenia automatu, określającą - nazwę automatu, stawkę za grę, tabelę wygranych, opis sterowania grą, oznaczenie zezwolenia, o którym mowa w art. 24 ust. 1 i 1a ustawy,
- 2) system trwałej rejestracji i zapamiętywania danych, które pozwalają na ustalenie kwoty stanowiącej podstawę opodatkowania podatkiem od gier – w przypadku automatu do gier albo uzyskanych przychodów – w przypadku automatów do gier o niskich wygranych.

Dodać należy, że ww. przepis stosuje się odpowiednio do urządzeń do gier.

Do przeprowadzania badań poprzedzających rejestrację automatów i urządzeń do gier minister właściwy do spraw finansów publicznych upoważnił następujące jednostki:

1. Akademia Górniczo-Hutnicza w Krakowie,
2. Instytut Elektrotechniki I Oddział w Gdańsku,
3. Instytut Energetyki w Warszawie,

¹⁸ Dz. U. Nr 102, poz. 946

4. Instytut Mechaniki Precyzyjnej w Warszawie,
5. Politechnika Lubelska,
6. Politechnika Łódzka,
7. Politechnika Rzeszowska,
8. Politechnika Warszawska,
9. Politechnika Wrocławska,
10. Polskie Centrum Badań i Certyfikacji w Warszawie,
11. Przemysłowy Instytut Elektroniki w Warszawie,
12. Urząd Dozoru Technicznego w Poznaniu.

Po uzyskaniu przez podmiot pozytywnego wyniku badań poprzedzających rejestrację Minister właściwy do spraw finansów publicznych dokonuje na wniosku podmiotu prowadzącego grę poświadczenia rejestracji automatu lub urządzenia do gier, na którym wskazuje numer rejestracji automatu lub urządzenia do gier. Poświadczenie rejestracji stwierdza uprawnienie określonego podmiotu do wprowadzenia do eksploatacji i użytkowania automatu lub urządzenia do gier. Poświadczenia rejestracji dokonuje się na okres 6 lat .

Od dnia 15 czerwca 2003 roku tj. od czasu wejścia w życie nowelizacji ustawy z wnioskami o rejestrację występują podmioty prowadzące działalność w zakresie gier losowych, gier na automatach oraz gier na automatach o niskich wygranych.

Tabela 34 Liczba poświadczeń rejestracji automatów do gier i urządzeń do gier losowych oraz automatów do gier o niskich wygranych wydanych przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych w 2004 roku

Miejsce eksploatacji	Urządzenia do gier losowych	automaty do gier	Razem
Salony gier na automatach	11	935	946
Kasyna gry	20	76	96
Salony gry bingo pieniężne	–	–	–
Punkty gry na automatach o niskich wygranych	–	9 078	9 078
R A Z E M	31	10 089	10 120

5.2. Egzaminy i świadectwa zawodowe

Zasady przeprowadzania egzaminów i wydawania świadectw zawodowych oraz uiszczania opłat regulowały przepisy ustawy oraz przepisy wykonawcze (rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 3 czerwca 2003 roku w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o grach i zakładach wzajemnych.¹⁹

W 2004 roku przed komisją wyznaczoną przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych odbyło się 51 egzaminów.

¹⁹ Dz. U. Nr 102, poz. 948

W 2004 roku egzaminy z wynikiem pozytywnym złożyło 1 855 osób, którym wydano świadectwa zawodowe.

Z tytułu opłat uzyskanych za złożenie egzaminu w 2004 roku wpłynęło do budżetu 1 362 631 zł, a za wydanie świadectw zawodowych 385 840 zł (w sumie 1 748 471zł).

Tabela 35 Liczba przeprowadzonych egzaminów, podmiotów, które złożyły wnioski o egzamin i liczba wydanych świadectw zawodowych w latach 2002 – 2004

Rok	liczba przeprowadzonych egzaminów	liczba podmiotów	liczba wydanych świadectw zawodowych
2002	54	63	1 595
2003	46	89	1 582
2004	51	100	1 855

W sumie w 2004 roku Minister właściwy do spraw finansów publicznych pozytywnie rozpatrzył 468 wniosków o wydanie świadectw zawodowych złożonych przez podmioty prowadzące działalność w zakresie gier i zakładów wzajemnych.

Tabela 36 Wykaz podmiotów i liczba złożonych przez nie wniosków o wydanie świadectw zawodowych w zakresie gier i zakładów wzajemnych w 2004 roku

Podmiot	liczba wniosków
1. Betako Sp. z o.o.	1
2. Bingo Centrum Sp. z o.o.	10
3. Bukmacher Sp. z o.o.	3
4. KG Biss International Ltd.	2
5. Casino Centrum Sp. z o.o.	5
6. Club Fair Play Sp. z o.o.	1
7. Casino Polonia – Wrocław Sp. z o.o.	25
8. Casinos Poland Sp. z o.o.	33
9. Estrada Polska Sp. z o.o.	8
10. Finkorp Sp. z o.o.	6
11. Fortuna Sp. z o.o.	3
12. Golden Play Sp. z o.o.	3
13. Grand Sp. z o.o.	3
14. Milenium Sp. z o.o.	8
15. Orbis Casino Sp. z o.o.	46
16. Służewiec TWK Sp. z o.o.	1
17. Profesjonal Sp. z o.o.	55
18. PRU FilMOTECHNIKA Sp. z o.o.	8
19. Star – Typ Sport Sp. z o.o.	63
20. Totalizator Sportowy Sp. z o.o.	7
21. Totolotek - Toto Mix S.A.	21
22. ZPR S.A.	26
R A Z E M	338

Tabela 37 Liczba wniosków o wydanie świadectw zawodowych w zakresie loterii promocyjnych, loterii audiotekstowych i gier na automatach o niskich wygranych złożonych w 2004 roku

Podmiot	liczba wniosków
▪ Loterie promocyjne	48
▪ Loterie audiotekstowe	7
▪ Gry na automatach o niskich wygranych, w tym:	75
1. Aplauz Sp. z o.o.	1
2. Bersin Sp. z o.o.	4
3. Eurogame Sp. z o.o.	2
4. Europlay International Sp. z o.o.	1
5. Fortuna Sp. z o.o.	8
6. Fun Art Factory Sp. z o.o.	1
7. Gametek Sp. z o.o.	1
8. Golden Gate Sp. z o.o.	6
9. Grand Sp. z o.o.	20
10. Grupa FP Sp. z o.o.	3
11. Interplay S.A.	2
12. Joy-Pol Sp. z o.o.o.	3
13. Matrix Sp. z o.o.	2
14. Multiplay Group Sp. z o.o.	2
15. Multitech Sp. z o.o.	1
16. Nowopol Sp. z o.o.	4
17. PHU Toro Sp. z o.o.	2
18. Playpol Bis Sp. z o.o.	2
19. PMG Play Sp. z o.o.	2
20. Slot Sp. z o.o.	2
21. Stergame Sp. z o.o.	2
22. Syriusz Sp. z o.o.	1
23. Victoria Serwis Sp. z o.o.	3
R A Z E M	130

Ilość wniosków, przeegzaminowanych osób, wydanych świadectw zawodowych i uzyskanych z tego tytułu opłat w 2004 roku z podziałem na podmioty oraz rodzaje gier lub zakładów wzajemnych przedstawia załącznik nr 4.

W 2004 roku zgodnie z art. 19 ust. 4 ustawy Minister właściwy do spraw finansów publicznych uznał za równoważne ze świadectwami zawodowymi 14 072 świadectw wydanych przez Totalizator Sportowy Sp. z o.o., za wydanie których została pobrana opłata w wysokości 2 926 976 zł.